

בג"ץ 2144/20
בג"ץ 2145/20
בג"ץ 2169/20
בג"ץ 2171/20
בג"ץ 2175/20

קבוע לדיון : 22.3.2020 שעה 16:00

התנועה למען איכות השלטון בישראל

באמצעות ב"כ עוה"ד ד"ר אליעד שרגא ואח'
מרח' יפו 208 ירושלים, ת.ד. 35054 ירושלים 91043
טל': 02-5000073 ; פקס : 02-5000076

העותרת בבג"ץ 2144/20

עמותת "חוזה חדש"

באמצעות ב"כ עו"ד יובל יועז ו/או עו"ד דורון ברקת
משרד קרניאל ושות' יועז-ברקת-יונש
דרך אבא הלל 12 (מגדל חוגי) רמת גן 5250606
טל': 03-6961011 ; פקס : 03-6961021

העותרת בבג"ץ 2145/20

דוא"ל : office@krl.co.il

העמותה לדמוקרטיה מתקדמת

באמצעות עוה"ד יפעת סולל
רחוב סמי יל"ג 4, תל אביב
טלפון : 050-377723

דוא"ל : yifat.solel@gmail.com

העותרת בבג"ץ 2169/20

1. סיעת כחול לבן

2. חה"כ אברהם ניסנקורן

3. סיעת העבודה - מרץ

באמצעות עוה"ד ערן מירנברג ו/או שמעון בראון ואח'
מרח' אבא הלל 14, רמת גן
טל : 03-6135559 ; פקס : 03-6135558

העותרת בבג"ץ 2171/20

דוא"ל : mblaws@gmail.com

סיעת ישראל ביתנו

באמצעות עוה"ד איתן הברמן ו/או מישל נגר
מרח' בר כוכבא 23, בני ברק
טל : 03-5662808 ; פקס : 03-5662801
נייד : 054-7777690 , 052-6538389

העותרת בבג"ץ 2175/20

דוא"ל : michele@cbalae.co.il

1. יושב ראש הכנסת, חה"כ יולי (יואל) אדלשטיין

2. הכנסת

3. היועץ המשפטי לכנסת, עו"ד איל ינון

באמצעות הלשכה המשפטית של הכנסת
קרית בן גוריון, ירושלים
טל': 02-6408636 ; פקס': 02-6753495

המשיבים

4. היועץ המשפטי לממשלה

5. ממשלת ישראל

באמצעות פרקליטות המדינה
רח' צלאח-א-דין 29, ירושלים 91010
טל': 02-6466590 ; פקס': 02-6467011

המשיבים בבג"ץ 2145/20

תגובה מטעם המשיבים 1-3

בהתאם להחלטת כבי' השופט סולברג מיום 19.3.2020, מתכבדים המשיבים 1-3 (להלן: **המשיבים**) להגיש את תגובתם לעתירה, כדלקמן:

1. בפנינו חמש עתירות הנוגעות להליכים שונים בכנסת.

בשלוש העתירות הראשונות - בג"ץ 2144/20 שהוגש על-ידי התנועה למען איכות השלטון בישראל, בג"ץ 2145/20 שהוגש על-ידי עמותת "חוזה חדש" ובג"ץ 2169/20 שהוגש על-ידי העמותה לדמוקרטיה מתקדמת, התבקשו שלושת הסעדים הבאים:

האחד, צו המורה ליו"ר הכנסת לבטל את החלטתו מיום 18.3.2020, מכוח סעיף 2 לחוק משכן הכנסת, רחבתו ומשמר הכנסת, התשכ"ח-1968 (להלן: **חוק משכן הכנסת**), ולפיו יחולו על משכן הכנסת הוראות הצו שהוציא משרד הבריאות לעניין איסור התקהלות בחדר אחד של יותר מ-10 אנשים.

השני, צו המורה ליו"ר הכנסת לכנס, ללא דיחוי, את מליאת הכנסת לשם בחירת ועדה מסדרת, בהתאם לסעיף 2א לחוק הכנסת, התשנ"ד-1994, וכן להקים את הוועדות הזמניות – ועדת הכספים הזמנית וועדת החוץ והביטחון הזמנית.

השלישי, צו המורה ליו"ר הכנסת לכנס, ללא דיחוי, את מליאת הכנסת לשם בחירת יו"ר כנסת קבוע, וזאת בהתאם לבקשה שהועברה לו על-ידי סיעות הבית המונות יחד יותר מ-60 חברי כנסת.

בבג"ץ 2171/20 שהוגש על-ידי סיעות כחול לבן, חה"כ אבי ניסנקורן וסיעת עבודה-מרץ, התבקשו הסעדים השני והשלישי, ואילו בבג"ץ 2175/20 שהוגש על-ידי סיעת ישראל ביתנו וחה"כ עודד פורר, התבקש הסעד השלישי בלבד.

2. מאחר שבפנינו שלוש סוגיות המבוססות על תשתית עובדתית ונורמטיבית שונה, נתייחס בתגובתנו להלן לכל אחת מהן בנפרד.

החלת צו הקורונה על הכנסת

כללי

3. כידוע, במהלך חודש דצמבר 2019 החלה בסין התפרצות מחלת COVID-19, הנגרמת מנגיף הקורונה. ביום 30.1.2020 הכריז ארגון הבריאות העולמי על התפרצות המחלה כאירוע חירום בינלאומי. ואכן, מאז אמצע חודש פברואר 2020 מתפשטת המחלה ברחבי העולם, וגם בישראל. מצב זה הלך והחמיר עד שביום 11.3.2020 הכריז הארגון על ההתפרצות כפנדמיה.

4. ביום 2.2.2020 הוציא מנכ"ל משרד הבריאות, מר משה בר סימן טוב, את צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית והוראות שונות) (הוראת שעה), התש"ף-2020 (להלן: **צו הקורונה**). צו זה, אשר תוקן 11 פעמים, התיקון האחרון מיום 19.3.2020, הוצא מכוח סמכותו לפי סעיף 1120(ב) ו-1(ג) ו-2(א) לפקודת בריאות העם.

בהתאם לנוסחו העדכני, קובע הצו הוראות שונות ביחס לכניסת אנשים לבידוד, לאחר שנמצא שהיו במגע עם חולה קורונה, וכן קובע הוראות שונות בנוגע לאיסור התקהלות בתקופת תוקפו של הצו. וזו לשונו של סעיף 3א לצו:

"(א) אין לקיים התכנסות בין-לאומית בישראל.

(ב) אין לקיים התקהלות בהשתתפות 10 אנשים ומעלה באולם אחד ובכלל זה מקום תפילה וכן אין לקיים התקהלות במרחב הציבורי בהשתתפות 10 אנשים ומעלה גם אם ההתקהלות אינה במבנה ואין להשתתף בהתקהלויות כאמור; **הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על כנסת ישראל**, בתי המשפט, בתי הדין לעבודה ובתי דין דתיים."

[ההדגשות במסמך אינן במקור – אא"כ נאמר אחרת]

העתק צו הקורונה מצורף ומסומן מש/1.

5. אם כן, בהתאם לעקרון הפרדת הרשויות, איסור ההתקהלות הקבוע בצו הקורונה לא הוחל על הכנסת ועל מערכת בתי המשפט, ועריכת ההתאמות הנדרשות הובאה לפתחן של רשויות אלה.

6. ביום 12.3.2020 נערכה ישיבה במשרד הבריאות שבה הציגו נציגי משרד הבריאות לנציגי הכנסת את עיקרי הצו ואת תכליתו. בעקבות זאת, ערך יו"ר הכנסת התייעצויות פנימיות באשר לאופן שבו יש לפעול בכנסת בימים אלה, בשיתוף גורמי המקצוע בכנסת, ובכללם, מנכ"ל הכנסת, מזכירת הכנסת, קצין הכנסת, אגף משאבי אנוש והלשכה המשפטית של הכנסת.

7. ביום ה-15.3.2020, פנו באי כוח סיעת כחול לבן אל יו"ר הכנסת, שר הבריאות, היועץ המשפטי לממשלה והיועץ המשפטי לכנסת, וביקשו כי גורמים אלה "ינקטו בכל הצעדים הדרושים שיאפשרו את עבודת הכנסת, בין אם בדרך של החרגת מהוראות משרד הבריאות, תוך נקיטה באמצעי זהירות מיוחדים שייקבעו, ובין אם בדרך אחרת, ובלבד שעבודתה של הכנסת ועבודת ועדות הכנסת לא תיפגע".

העתק מכתב ב"כ סיעת כחול לבן אל יו"ר הכנסת ואח', מיום 15.3.2020, מצורף ומסומן מש/2.

8. ביום 16.3.2020, לקראת השבעת הכנסת, נערך סיור במשכן הכנסת, בהשתתפות נציגי משרד הבריאות. בהמשך לאותו היום שלח מנכ"ל משרד הבריאות למנכ"ל הכנסת מכתב המבהיר כי הוראות משרד הבריאות אינן חלות כפי שהן על הכנסת, וכי הכנסת היא שצריכה לקבוע את ההתאמות הדרושות לעניין, וכך כתב:

"הכנסת סוברנית להחליט על אופן עבודתה.

כידוע, על מנת למתן ככל הניתן את קצב התפשטות התחלואה קבעתי מספר רב של הנחיות לציבור.

לעניין ההנחיות למקומות עבודה – ההנחיות לעת הזאת מאפשרות להמשיך לעבוד כל עוד הם מבצעים התאמות שיאפשרו הקפדה על קיום מרחק של שני מטרים לפחות בין העובדים בכל המקומות והמתארים בהם העובדים נמצאים.

מקומות עבודה חיוניים, דוגמת הכנסת, מבצעים התאמות באופן פעולתם ובאופן שוטף על מנת לתפקד במציאות החדשה.

למותר לציין, כי מאופי האירוע, ההנחיות לציבור משתנות באופן תכוף".

העתק מכתבו של מנכ"ל משרד הבריאות למנכ"ל הכנסת מיום 16.3.2020, מצורף ומסומן מש/3.

9. ביום 18.3.2020 החליט יו"ר הכנסת כי אין מקום להחריג את פעילות הכנסת מהוראות משרד הבריאות לציבור, וכי יש להחיל את צו הקורונה גם על משכן הכנסת באופן שימנע התקהלות של יותר מ-10 אנשים במרחב ציבורי אחד. זאת, כדי למנוע מצב של הידבקות בנגיף של באי משכן הכנסת – ובראשם, חברי הכנסת, צוותי העבודה של חברי הכנסת ועובדי הכנסת, באופן אשר תפגע בבריאותם, תחבל במאמצים למתן את התפשטות הנגיף ואף עלולה להביא בפועל לשיתוק הכנסת. בהחלטתו הדגיש יו"ר הכנסת כי אין בכך כדי למנוע את הפעילות הסדירה של מליאת הכנסת וועדותיה. וכך צוין בהחלטתו:

"... אתמול קיבלנו המחשה ברורה לכך שגם באי הכנסת אינם חסינים מפני הנגיף הארוך, כאשר שני שרים ושני חברי כנסת וכן ראשי רשויות בישראל נכנסו לבידוד... אם לא ננהג במידת הזהמרה הראויה, איש מבאי המשכן לא יהיה מוגן מהנגיף והדבר עלול להביא לפגיעה בעבודת הכנסת והממשלה. לא אתן לאיש לסכן את בריאותם של חברי הכנסת, העובדים המסורים וכל באי הבית, ועל כך לא אתפשר.

בהמשך לעמדתו של קצין הכנסת, על מנת לשמור על הסדר במשכן ולאפשר את תפקודה של הכנסת כגוף שלטוני ואת הקמתן של הוועדות הנדרשות לתפקוד הכנסת, אני קובע מכוח סמכותי הטבועה ומכוח סעיף 2 לחוק משכן הכנסת, רחבתו ומשמר הכנסת, התשכ"ח-1968, כי הוראות צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית והוראות שונות) (הוראת שעה), התש"ף-2020, יחולו לפרק זמן של 14 ימים מהיום, גם ביחס לדיוני הכנסת וועדות הכנסת.

זאת, נוכח התקיימות הרציונליים הבריאותיים של הצו האמור אשר לא הוחל על הרשות השופטת ועל הרשות המחוקקת כדי לשמור על הפרדת רשויות.

משמעות החלת הצו על הכנסת היא שלא תתקיים התקהלות בהשתתפות 10 אנשים ומעלה באולם אחד וכן תוקפד שמירת מרחק של 2 מטרים, בהתאם לצו האמור.

אין בהוראות אלה כדי למנוע הצבעה שמית במליאת הכנסת, באופן שנעשה עם הצהרת האמונים של חברי הכנסת ביום כינון הכנסת ה-23 או באופן דומה אחר; אין בהוראות אלה גם כדי לפגוע בסדירותם של דיוני הכנסת וועדותיה, שכן ההוראות הן לגבי אופן ההתנהלות של הדיונים כאמור..."

העתק החלטת יו"ר הכנסת מיום 18.3.2020, מצורף ומסומן מ/ש/4.

10. החלטה זו היא שעומדת במוקד הסעד הראשון של העתירות. עם זאת, יודגש, כי סעד זה התבקש רק על-ידי העותרים "הציבוריים", והוא לא התבקש בעתירה של סיעות כחול לבן ועבודה-מרץ או בעתירה של סיעת ישראל ביתנו.

עמדת המשיבים

11. סעיף 111(א) לתקנון הכנסת קובע כי "ישיבותיהן של ועדות הכנסת יתקיימו במשכן הכנסת; ועדה רשאית, באישור מראש של יושב ראש הכנסת ובמקרים מיוחדים, לקיים ישיבות מחוץ למשכן הכנסת". אין בחוק או בתקנון הכנסת כל התייחסות למצב חריג שבו ניתן לקיים ישיבות במשכן הכנסת, אך יש להטיל מגבלה משמעותית על מספר הנוכחים בחדר הישיבות, מטעמי בריאות הציבור.

12. ואולם, נדמה שאין חולק על כך שהתפשטות נגיף הקורונה מחייבת עריכת התאמות גם ביחס לפעילות הכנסת, בדומה להתאמות שנעשו בבתי המשפט ובכל המגזר הציבורי.

סמכות יו"ר הכנסת לקבוע הוראות בעניין זה היא מכוח סמכותו הכללית שנקבעה בסעיף 2 לחוק משכן הכנסת, לפיו "יושב ראש הכנסת רשאי לתת כל הוראה ולנקוט כל אמצעי הנראים לו דרושים לקיום הסדר והבטחון במשכן הכנסת וברחבה".

לעמדת היועץ המשפטי לכנסת, סמכות זו כוללת גם קביעת הוראות המגבילות את ההתקהלות בכנסת על מנת למנוע את התפשטות נגיף הקורונה ולהגן על בריאות באי המשכן. זאת, בפרט על רקע העובדה שהחרגת הכנסת מצו הקורונה לא נובעת מתפישת גורמי המקצוע במשרד הבריאות כי אין צורך בהטלת מגבלות אלה על הכנסת, אלא מתוך עקרון הפרדת הרשויות.

13. ואולם, מובן כי אין בסמכותו של יו"ר הכנסת למנוע, גם מטעמים של בריאות הציבור, את עצם התכנסות מליאת הכנסת וההצבעות בה, ואת הקמת ועדותיה, התכנסותן וההצבעות בהן. כמו כן, גם אין בסמכותו להגביל את מספר החברים בוועדות הכנסת. **והדברים, כאמור, הובהרו במפורש בהחלטתו.**

14. כך, סעיף 19 לתקנון הכנסת קובע כי במהלך כנסי הכנסת, הכנסת תקיים ישיבות בימים ב' ו-ג' החל בשעה 16:00 וביום ד' החל בשעה 11:00. ביטול ישיבה, קביעת ישיבה נוספת או שינוי בזמני הישיבה אינם בסמכותו הבלעדית של יו"ר הכנסת, ונדרש לכך אישור ועדת הכנסת (או הוועדה המסדרת).

יצוין, כי החלטה על יציאת הכנסת לפגרה אף היא אינה מצויה בסמכותו הבלעדית של יו"ר הכנסת. בהתאם לסעיף 18 לתקנון הכנסת, קביעת מועדי הפגרות מתקבלת על-ידי יו"ר הכנסת, לאחר שהתייעץ עם סגניו (הנבחרים על-ידי ועדת הכנסת או הוועדה המסדרת) ובאישור ועדת הכנסת (או הוועדה המסדרת).

בכל הנוגע לקיום דיונים בוועדות הכנסת, הרי שכינוס הוועדות נתון לשיקול דעתם של יושבי הראש של הוועדות.

בכל הנוגע למספר החברים בוועדה המסדרת, הרי שכפי שיפורט בהמשך, החלטה זו היא בידי מליאת הכנסת, כאמור בסעיף 2א לחוק הכנסת. הוועדה המסדרת היא שקובעת את גודלן של הוועדות הזמניות (בכפוף למגבלות הקבועות בחוק הכנסת), ומודיעה על כך למליאת הכנסת. כך גם בנוגע לגודלן של ועדות הקבועות, אשר הוועדה המסדרת מביאה את הרכבן לאישור מליאת הכנסת, כך שגם בהקשר זה אין המדובר בסוגיה המצויה בסמכותו של יו"ר הכנסת.

15. **הנה כי כן, בניגוד לנטען בעתירות, אין בהחלטת יו"ר הכנסת להחיל על הכנסת את המגבלה בדבר התקהלות מעל 10 אנשים הקבועה בצו הקורונה, כדי למנוע את כינוס מליאת הכנסת וועדותיה, ולמנוע את פעילותן, אלא רק כדי להנחות אותן באשר לאופן פעילותן.**

16. בהתאם לכך, על פי החלטת יו"ר הכנסת, בכל הנוגע למליאה, תהיה הקפדה על כך שלא יהיו יותר מ-10 אנשים במליאה בעת ובעונה אחת. ההצבעות במליאת הכנסת ייעשו באופן שמי, וזאת כדי למנוע מצב שבו כל חברי הכנסת המצביעים צריכים להימצא בעת ובעונה אחת במליאה. יובהר, כי כל חבר כנסת שיבקש לנאום במסגרת דיון במליאה הדבר יתאפשר לו. דיוני המליאה משודרים באופן רציף על-פי חוק הכנסת בערוץ הכנסת, בשידור ישיר, כך שלא יהיה בכך כדי לפגוע באפשרות של חברי הכנסת לשמוע זה את זה.

באשר לכינוס הוועדות, גורמי המקצוע בכנסת עמלים על מציאת פתרונות טכנולוגיים כדי להבטיח מצד אחד שלא יהיו יותר מ-10 אנשים במרחב אחד, ומצד שני, שכל חברי הוועדה יוכלו להשתתף בדיון ולהצביע. כך למשל, יחוברו שני חדרי ועדה באמצעות מצלמות ויקיימו דיון בשיחת ועידה בווידאו (video conference). הכוונה היא שההצבעה תקיים בהרמת יד או באופן שמי, בהתאם לתקנון הכנסת וכמקובל בוועדות (שבהן ממילא אין הצבעה אלקטרונית

או מקומות ישיבה קבועים). כמובן, שהמגבלה על התקהלות של יותר מ-10 אנשים תגביל את מספר המשתתפים בדיון שאינם חברי כנסת, והכוונה היא למצוא את הדרך לשמוע את עמדת הגורמים השונים, בין אם באמצעות העברת עמדתם בכתב ובין אם בדרך של שמיעתם בדרך טכנולוגית אחרת.

יובהר, כי מקובל על יו"ר הכנסת כי במקרים מיוחדים, ככל שלא ניתן יהיה לתת מענה טכנולוגי שיאפשר לוועדות מסוימות להתכנס במגבלות שתוארו, הן יוחרגו מהחלת צו הקורונה וייקבעו לגביהן הוראות אחרות.

17. הנה כי כן, החלטת יו"ר הכנסת מחילה על משכן הכנסת את העמדה המקצועית של גורמי המקצוע במשרד הבריאות באשר להתקהלות במרחב ציבורי. לצורך עמידה במגבלות הקיימות, ייערכו התאמות בפעילות מליאת הכנסת וועדות הכנסת כדי להבטיח את העמידה בהוראות, ללא שיהיה בכך כדי למנוע את הפעילות הסדירה של מליאת הכנסת וועדותיה. אין, אפוא, כל הצדקה למתן צו שיפוטי בהקשר זה, ודין טענות העותרים בהקשר זה להידחות.

בחירת הוועדה המסדרת

כללי

18. כידוע, ביום 2.3.2020 נערכו הבחירות לכנסת ה-23, וביום 16.3.2020 הושבעה הכנסת ה-23. החל מרגע זה פקע תוקפן של הוועדות הזמניות והקבועות של הכנסת ה-22.

הקמת הוועדות הזמניות והקבועות של הכנסת ה-23 תלויה במהלך ראשוני ובסיסי שבמסגרתו תבחר מליאת הכנסת את "הוועדה המסדרת".

19. סמכויות הוועדה המסדרת ואופן בחירתה מוסדר בסעיף 2א לחוק הכנסת, שהוסף לחוק בשנת 2000, במסגרת תיקון מס' 9 לחוק.

הוועדה המסדרת היא למעשה האורגן הראשון שנבחר בכנסת לאחר כינוסה, המתניע את פעילותה של הכנסת החדשה. עיקר תכליתה של הוועדה המסדרת הוא להביא להקמת הוועדות הקבועות של הכנסת, כפי שקבוע בסעיף קטן (ג), "הוועדה המסדרת תביא לאישור הכנסת הצעה בדבר הרכב הוועדות הקבועות".

בתקופת הביניים, הוקנו לוועדה המסדרת הסמכויות של ועדת הכנסת הנוגעות, ככלל, "לסדרי הבית ולדיוני הכנסת", והיא הוסמכה להקים שתי ועדות זמניות – ועדת הכספים הזמנית וועדת החוץ והביטחון הזמנית.

20. נוכח החשיבות של הוועדה המסדרת להתנעת הפעילות של הכנסת, סעיף 2א(א) קובע כי יש להקים את הוועדה המסדרת בהקדם, וזו לשונו:

"הכנסת תבחר, מוקדם ככל האפשר לאחר היבחרה, ועדה מסדרת; בראש הוועדה המסדרת יעמוד חבר הכנסת מהסיעה של חבר הכנסת שעליו הטיל נשיא המדינה את התפקיד להרכיב את ממשלה".

[ההדגשות במסמך אינן במקור – א"כ נאמר אחרת]

הרכב הוועדה המסדרת כפוף להוראות סעיף 2א(ב) :

"(ב) הייצוג בוועדה המסדרת יהיה לפי גודלן היחסי של הסיעות, ובלבד שלכל סיעה בת 4 חברים או יותר יהיה נציג בוועדה המסדרת; סיעה שאין לה נציג בוועדה המסדרת רשאית להודיע לוועדה כי אחד מחבריה יישמש כמשקיף מטעמה בוועדה; למשקיף כאמור לא תהיה זכות הצבעה בוועדה".

21. בהתאם למקובל בכנסת, סיעות הבית מקיימות ביניהן הידברות לשם גיבוש הרכב הוועדה המסדרת, אשר מובא לאישור מליאת הכנסת. ההידברות בין הסיעות נוגעת בעיקרה למפתח הסיעתי שבהתאם אליו תורכב הוועדה.

כאמור, סעיף 2א קובע כי לסיעה בת 4 חברים חייב להיות לפחות נציג אחד בוועדה, וכי הרכב הוועדה צריך לשקף את הגודל היחסי של הסיעות, אך אין בכך כדי לקבוע את המפתח הסיעתי שלפיו תורכב הוועדה, כלומר, את מספר חבריה.

יצוין, כי במרבית הכנסות הקפידו על בחירת הוועדה המסדרת בסמוך לאחר יום כינוסן. כך, בכנסת ה-16 (הכנסת הראשונה שלאחר חקיקת סעיף 2א לחוק הכנסת), נבחרה הוועדה המסדרת למחרת כינוס הכנסת. ואילו בכנסת ה-17, ה-20, ה-21 וה-22, נבחרה הוועדה המסדרת עוד ביום כינוס הכנסת. עם זאת, בכנסות ה-18 וה-19 הוועדה המסדרת נבחרה 6 ימים לאחר כינוס הכנסת.

22. למחרת יום כינוסה של הכנסת ה-23, ביום 17.3.2020, החלה הידברות בין סיעות הבית לעניין הרכב הוועדה המסדרת, והתקיימו בעניין זה שלוש ישיבות בלשכת יו"ר הכנסת. הישיבה הראשונה הייתה בהשתתפות שתי הסיעות הגדולות – הליכוד וכחול לבן (לא נערך פרוטוקול לישיבה זו). הישיבה השנייה בהשתתפות נציגי ארבע הסיעות הגדולות (פרוטוקול חלק זה של ישיבת הסיעות בלשכת היו"ר, צורף כנספח ע/4 לבג"ץ 2171/20), והישיבה השלישית בהשתתפות נציגי ארבע הסיעות הקטנות.

במהלך כל הישיבות נדונו ההשלכות של התפשטות נגיף הקורונה והוראות משרד הבריאות בנושא, על התנהלות הכנסת, וכן הצורך להגיע להסכמות לעניין הקמת הוועדה המסדרת.

23. כך, בישיבה השנייה הביע יו"ר הכנסת את עמדתו לפיה יש לפעול להקמת הוועדה המסדרת בהקדם, וכי בנסיבות העניין יש לדעתו להקים ועדות קטנות יותר מהרגיל. יו"ר הכנסת הבהיר מפורשות כי אין שום כוונה "לסגור את הכנסת" או למנוע פיקוח פרלמנטרי (פרוטוקול הדיון מיום 17.3.2020, בעמ' 2-3).

ח"כ ניסנקורן, יו"ר סיעת כחול לבן, ציין כי סיעתו עומדת על כך שהרכב הוועדה המסדרת ישקף את יחסי הכוחות בכנסת, כי אם לא כן, דה-פקטו יהיה שיתוק של הכנסת (שם).

היועץ המשפטי לכנסת עמד על החשיבות בהתנעת הפעילות בכנסת, דווקא בימים אלה, ועל הקושי המשפטי הנובע משיתוק הכנסת והעדר פיקוח פרלמנטרי. הוא ציין, כי אמנם ברוב הפעמים הרכב הוועדה המסדרת הובא למליאת הכנסת בהסכמה, ואולם ציין כי אם לא תושג הסכמה שכזו, אזי יש להביא בהקדם את הסוגיה להכרעת מליאת הכנסת (שם, עמ' 24-27).

24. גם בישיבה השלישית, שכאמור התקיימה בהשתתפות ארבע הסיעות הקטנות, לא הושגו הסכמות לעניין הרכב הוועדה המסדרת. במהלך הישיבה הבהיר יו"ר הכנסת כי אין כל כוונה לשתק את הכנסת, אך יש לבחון את הדרכים להבטיח את פעילות הכנסת גם בהינתן המגבלות הקיימות ומתוך רצון למנוע את התפשטות נגיף הקורונה בכנסת. עוד הבהיר, כי ככל שלא תושג הסכמה בין סיעות הבית באשר להרכב הוועדה המסדרת, ועל אף שעד לכנסת זו הרכב הוועדה המסדרת הובא תמיד למליאת הכנסת בהסכמה בין הסיעות, הוא יביא את הסוגיה להכרעת מליאת הכנסת בשבוע שלאחר מכן.

העתק פרוטוקול הישיבה השלישית בלשכת יו"ר הכנסת, מיום 17.3.2020, מצורף ומסומן מש/5.

25. ביום 17.3.2020 פנה יו"ר סיעת כחול לבן ליו"ר הכנסת וביקש לקיים דיון דחוף במליאת הכנסת על הקמת הוועדה המסדרת. במכתבו ציין כי "נוכח משבר הקורונה, על הוועדה המסדרת להקים בדחיפות את ועדת הכספים הזמנית, ועדת החוץ והביטחון הזמנית, ועדת בריאות לענייני קורונה וכן ועדות נוספות שתידרשנה". בבקשתו הוצע בשם הסיעה כי הוועדה המסדרת תכלול 17 חברים בהתאם לגודלן היחסי של הסיעות, וכי הצעה זו תובא להצבעה במליאת הכנסת כבר למחרת היום, ביום 18.3.2020. לבקשה צורפו חתימות של 61 חברי כנסת.

26. ביום 18.3.2020 נעשה ניסיון נוסף להשיג הסכמות בין הסיעות על הרכב הוועדה, והתקיימה ישיבה בין נציגי סיעת הליכוד לבין נציגי סיעת כחול לבן. ניסיון זה וכן הצעה של יו"ר הכנסת להרכב זמני של ועדה מסדרת, לא הבשילו לכדי הסכמות.

27. בהעדר הסכמה בין הסיעות, ומשמליאת הכנסת נסגרה ביום 18.3.2020 מבלי שהנושא עלה על סדר יומה, פנה היועץ המשפטי לכנסת ליו"ר הכנסת בעניין זה. בחוות דעתו הביע היועץ המשפטי לכנסת את עמדתו לפיה ככל שלא תושגנה הסכמות עד לתחילת שבוע הבא, יש לבחור, ללא דיחוי נוסף, את הוועדה המסדרת ולשים סוגיה זו על סדר יומה של הכנסת. וכך נכתב בחוות הדעת:

"... כידוע, הכנסת ה-23 התכנסה שלשום, ביום 16.3.2020, ומאז נעשו ניסיונות להגיע להסכמה בין הסיעות בדבר הרכב הוועדה המסדרת, שלצערי לא צלחו. סוגיה זו גם נדונה אתמול בישיבות נציגי הסיעות שהתקיימו בלשכתך, ושבהן נכחתי אף אני, ואף היום נערכו מגעים בנושא.

בנסיבות אלה, וככל שלא תהיינה הסכמות עד לתחילת שבוע הבא, תקום חובה לשים על סדר יומה של הכנסת ללא דיחוי נוסף את בחירתה של הוועדה המסדרת...

ככל שסיעות הכנסת ינסו להציע הרכבים שונים, יובאו ההצעות להצבעה לפי גודל הסיעה או הסיעות המציעות, מהגדול לקטן. ההצבעה תהיה שמית בשל ההגבלות האמורות.

אם תהיה הצעה אחת, ההצבעה תהיה בעד או נגד, ואם יהיו כמה הצעות, כל חבר כנסת יאמר את ההצעה שבה הוא תומך, וההצבעה שתזכה לרוב הגדול ביותר היא שתתקבל. בכל מקרה, יושב ראש הוועדה המסדרת יהיה אחד מחברי הוועדה מסיעתו של זה"כ בני גניץ (כחול לבן), שעליו הטיל נשיא המדינה את התפקיד להרכיב ממשלה.

לבסוף אדגיש, כפי שגם אתה ציינת בישיבת נציגי הסיעות אתמול, כי אם בימים כתיקונם ישנה חובה חוקתית להקים את הוועדה המסדרת "מוקדם ככל האפשר" ולהתניע את עבודת הכנסת החדשה, הרי שבעת הזו הדברים נכונים שבעתיים, כאשר המדינה מתמודדת עם משבר בריאותי חמור וחוסר תקדים בעל השלכות רחבות בתחומי חיים שונים, והכנסת אינה מקיימת את החובות המינימליות המוטלות על פרלמנט במשטר דמוקרטי לפקח על פעילות הממשלה ולאשר חקיקת חירום המתחייבת מכורח הנסיבות.
[ההדגשות במקור]

העתק חוות דעת היועץ המשפטי לכנסת מיום 18.3.2020, מצורף ומסומן מש/6.

28. ביום 19.3.2020 פירסם יו"ר הכנסת את סדר היום של מליאת הכנסת בישיבתה הקרובה הצפויה להיערך ביום שני ה- 23.3.2020, כאשר בחירת הוועדה המסדרת נכללה בו.

העתק סדר היום של מליאת הכנסת מיום 23.3.2020, מצורף ומסומן מש/7.

עמדת המשיבים

29. כאמור, הדחיפות בהקמת הוועדה המסדרת נובעת מכך שהיא האורגן הראשון שמתניע את פעילות הכנסת. אין חולק כי דווקא בימים אלה נוכח התפרצות נגיף הקורונה, גוברת החשיבות של הפיקוח הפרלמנטרי והקושי המשטרי הנובע משיתוק הכנסת מתעצם עוד יותר. על כן מובן שיש לפעול בהקדם להקמת הוועדה המסדרת ויתר הוועדות הזמניות.

ואמנם, גם לעמדת יו"ר הכנסת קיימת דחיפות בהקמת הוועדה המסדרת, כפי שאף עולה מדבריו בישיבות הסיעות בלשכתו. בהתאם לכך, על אף שלא הושגה הסכמה בין סיעות הבית, הוא החליט לכלול בסדר היום של מליאת הכנסת בישיבתה הקרובה, ביום 23.3.2020, את בחירת הוועדה המסדרת.

לאור האמור, הסעד הנוגע למתן הוראה ליו"ר הכנסת לכלול סוגיה זו על סדר יומה של הכנסת התייתר ואינו רלוונטי עוד.

30. יצוין, כי ככל שאכן תיבחר ועדה מסדרת ביום שני הקרוב, ניתן יהיה להתניע את פעילות הכנסת ולהביא לבחירת שתי הוועדות הזמניות – ועדת הכספים הזמנית וועדת חוץ וביטחון הזמנית.

בהתאם לסעיף 2א(ה) לחוק הכנסת הקמת ועדות אלה נעשית על-ידי הוועדה המסדרת:

"עד לבחירת ועדות הכנסת רשאית הוועדה המסדרת לבחור ועדות זמניות לענייני כספים ולענייני חוץ וביטחון, ובלבד שמספר חברי ועדות אלה לא יעלה על מספר החברים בוועדת הכספים ובוועדת החוץ והביטחון לפי הוראות סעיף 3(ב); יושב ראש הוועדה המסדרת ימסור על כך הודעה לכנסת."

משמעות הדברים היא, כי לאחר שהוועדה המסדרת תחליט על הקמת שתי הוועדות הזמניות האמורות ועל הרכבן, ועדות אלה יוכלו להתחיל לפעול. נוכח האמור, אף סוגיה זו אינה מצדיקה התערבות שיפוטית.

בחירת יו"ר הכנסת

כללי

31. ביום 12.3.2020 שלח חה"כ אבי ניסנקורן, יו"ר סיעת כחול לבן, ליו"ר הכנסת בקשה להעלות על סדר יומה של מליאת הכנסת ביום 16.3.2020, את מינוי יו"ר כנסת. בקשה דומה נשלחה ליו"ר הכנסת, ביום 15.3.2020, מטעם סיעות העבודה-מרץ, ישראל ביתנו והרשימה המשותפת. סיעות אלה מונות יחד למעלה מ-60 חברי כנסת (פניות הסיעות צורפו כנספח לעתירות).

32. ביום 15.3.2020 פנו באי כוח סיעת כחול לבן ליועץ המשפטי לכנסת וביקשו כי ייתן את חוות דעתו המשפטית באשר לסירובו של יו"ר הכנסת להיענות לבקשתם לכלול את סוגיית בחירת יו"ר הכנסת על סדר יומה של הכנסת (צורף כנספח לעתירות).

33. ביום 16.3.2020 חזרו ופנו באי כוח סיעת כחול לבן ליו"ר הכנסת וליועץ המשפטי לכנסת והביעו את עמדתם לפיה אין ליו"ר הכנסת סמכות לעצור את קיום הדיון בסוגיה, לדבריהם במיוחד נוכח ניגוד העניינים האישי שבו הוא מצוי בהקשר זה (צורף כנספח לעתירות).

34. סעיף 20(א) לחוק-יסוד: הכנסת קובע כך:

"הכנסת תבחר מבין חבריה יושב ראש וסגנים ליושב ראש; עד לבחירת יושב ראש הכנסת, ימשיך לכהן בתפקידו יושב ראש הכנסת היוצאת אם שב ונבחר כחבר הכנסת, ואם לא שב ונבחר – יכהן הותיק שבחברי הכנסת, שאינו ראש הממשלה, שר או סגן שר, כיושב ראש הכנסת בפועל. בסעיף זה, "ותיק" – מי שתקופת כהונתו בכנסת היא הארוכה ביותר, ברציפות או שלא ברציפות, ומבין בעלי ותק שווה – המבוגר שבהם."

בנוסחו הקודם, קבע הסעיף כי עד לבחירתו של יו"ר כנסת יכהן בתפקיד הותיק שבחברי הכנסת. בשנת 2016 תוקנה הוראת סעיף 20(א) האמורה. בדברי ההסבר להצעת החוק נכתב כך:

"חוק-יסוד: הכנסת קובע בסעיף 20 כי מתחילת כהונתה של הכנסת ועד לבחירת יו"ר הכנסת יכהן הותיק שבחברי הכנסת כיו"ר הכנסת בפועל... תקופת כהונתו של יו"ר הכנסת בפועל יכולה להימשך בין שעות ספורות לכמה שבועות, שכן סעיף 2(ב) לתקנון הכנסת קובע כי יו"ר הכנסת ייבחר עד לכינון הממשלה.

מוצע לתקן את חוק-יסוד: הכנסת ולקבוע כי אם מי שכיהן כיו"ר הכנסת היוצאת שב ונבחר לכנסת, הוא ימשיך לכהן כיו"ר הכנסת עד לבחירת היו"ר בכנסת החדשה. הוראה דומה קבועה בחוק-יסוד: הממשלה בסעיף 30

לעניין רציפות הממשלה. רק אם יו"ר הכנסת היוצאת לא נבחר מחדש יכהן ותיק חברי הכנסת כיו"ר הכנסת בפועל, כקבוע היום."

35. סעיף 2(א) לתקנון הכנסת קובע שהכנסת בוחרת בבחירות גלויות את יו"ר הכנסת וסגניו, לכל תקופת הכנסת (לגבי הסגנים בלבד, ניתן לקבוע תקופות כהונה קצרות יותר).

באשר למועד הבחירה, סעיף 2(ב) לתקנון הכנסת קובע כי "יושב ראש הכנסת ייבחר לא יאוחר מהמועד שבו כונסה הכנסת לצורך כינון הממשלה, כאמור בסעיף 13 לחוק-יסוד: הממשלה; נקבעה בחירת יושב ראש הכנסת לאותו מועד שבו נקבעה ישיבה לצורך כינון הממשלה, ייבחר תחילה יושב ראש הכנסת".

קרי: הסעיף מסתפק בקביעת המועד **המאוחר ביותר** לבחירת יו"ר הכנסת - מועד כינון הממשלה, ואינו מוסיף פירוט מעבר לכך.

36. אם כן, מלשון תקנון הכנסת עולה כי ניתן לבחור יו"ר כנסת קבוע בכל שלב שבין כינון הכנסת לבין כינון הממשלה. בפועל, במרבית הכנסות נבחר יו"ר הכנסת כבר ביום כינוס הכנסת (כך היה בכל הכנסות מהכנסת הראשונה ועד הכנסת העשירית וכן בכנסת ה-12, ה-13, ה-20 וה-21). בכנסות האחרות (הכנסת ה-11, 14, 15, 16, 17, 18 וה-19) לא נבחר יו"ר הכנסת בישיבה הראשונה אלא במועדים שונים בין יום כינוס הכנסת ליום כינון הממשלה, למעט בכנסת ה-22 שבה לא נבחר כלל יו"ר קבוע, והיו"ר שנבחר בכנסת ה-21 המשיך לכהן מכוח עקרון הרציפות הקבוע בחוק היסוד.

37. במרבית המקרים, בוודאי ב-20 השנים האחרונות, יו"ר הכנסת נבחר בתמיכה רחבה חוצת מפלגות, שסימלה את הקונצנזוס בכנסת לפיו יו"ר הכנסת נתפס כדמות ממלכתית המייצגת את כלל סיעות הבית ולא רק את סיעתו או את סיעות הקואליציה עליהן הוא נמנה.

38. ככלל, בהתאם להוראות תקנון הכנסת, ליושב ראש הכנסת מסורה הסמכות לקבוע את סדר היום של מליאת הכנסת. סעיף 25(ב) לתקנון הכנסת קובע לעניין זה כי "יושב ראש הכנסת יקבע בתחילת כל שבוע את סדר היום השבועי המפורט של הכנסת בהתאם להוראות סעיף זה, ויציגו בישיבתה השבועית של נשיאות הכנסת...".

39. בהמשך לכך, נקבע בסעיפים קטנים (ג) ו-(ד) לאותו סעיף כללים מנחים באשר לסדר היום של הכנסת בשבוע פרלמנטרי "רגיל", אך סעיף 25(ה) לתקנון מקנה ליושב ראש הכנסת סמכות לחרוג מסדר יום זה "בנסיבות שבהן הדבר מתחייב, לרבות בשבוע שבו לא מתקיימות שלוש ישיבות רגילות של הכנסת, בשבוע שבו הכנסת דנה בהצעת חוק התקציב השנתי או בהצעות החוק הנלוות לה, ובשבוע האחרון של כנסי הכנסת".

40. עד כאן הרקע הכללי לסוגיה זו.

עוד בטרם נתייחס לגופו של עניין נבקש להבהיר כי ביחס לראש זה של העתירות, היועץ המשפטי לכנסת יבקש להביא בפני בית המשפט הנכבד בנפרד את עמדתו של יו"ר הכנסת, חה"כ יולי (יואל) אדלשטיין, ובהמשך לכך את עמדת היועץ המשפטי לכנסת.

עמדת יו"ר הכנסת

41. יו"ר הכנסת סבור כי בהתאם לנוהג בכנסת, נתון בידי שיקול דעת בקביעת סדר היום של מליאת הכנסת (בכפוף כמובן להוראות התקנון שפורטו לעיל). במקרה שלפנינו, סבור יו"ר הכנסת כי העלאת נושא בחירת יו"ר הכנסת על סדר יומה של מליאת הכנסת בעת הזו, ועוד בטרם מוצו הניסיונות להקמת ממשלת אחדות, תפגע אנושות במאמצים המתקיימים במקביל בימים אלה. לדעת יו"ר הכנסת, הקמת ממשלת אחדות רחבה בעת הזו היא צו השעה ויהיה זה חוסר אחריות מצדו לסכל מאמצים אלה על-ידי בחירת יו"ר הכנסת שלא בהסכמת שתי המפלגות הגדולות.

יו"ר הכנסת תומך עמדתו זו, בין היתר, בכך שמעולם לא נבחר יו"ר כנסת קבוע בשעה שהייתה אי בהירות כה גדולה באשר להרכבה של הקואליציה העתידית, וכי בכל המקרים שבהם נבחר יו"ר כנסת במועד מוקדם, היה זה כאשר ההכרעה בבחירות הייתה ברורה וחד-משמעית.

42. זאת ועוד, לעמדת יו"ר הכנסת, מכיוון שסעיף 2(ב) לתקנון הכנסת, שהוזכר לעיל, קובע רק את המועד האחרון לבחירת יו"ר כנסת קבוע - מועד כינון הממשלה, הרי שהסעיף מותיר לו שיקול דעת רחב לקבוע את המועד להעלאת נושא זה על סדר יומה של מליאת הכנסת, כל עוד הדבר נעשה בטרם כוננה ממשלה.

נוכח האמור, סבור יו"ר הכנסת כי פעולתו בהקשר זה נעשית בסבירות, ועל בסיס שיקולים רלוונטיים, ומתוך גילוי אחריות ממלכתית בתקופה רגישה זו, שבה אי היציבות הפוליטית והצורך למנוע מערכת בחירות רביעית ברציפות משתלבים עם משבר הקורונה שגם ההתמודדות עמו מחייבת ממשלת חירום רחבה.

43. לגישת יו"ר הכנסת, בוודאי שאין בעמדתו זו כדי להצדיק התערבות שיפוטית חריגה בעניין פנים-פרלמנטרי מובהק המצוי בליבת שיקול הדעת שלו. כפי שהבהיר בית המשפט הנכבד לעניין זה בבג"ץ 4064/95 פורת נ' יו"ר הכנסת, פ"ד מט(4) 177, 179: "הסמכות לקבוע את סדר יומה של הכנסת ואת מועדי דיוניה נתון ליושב-ראש הכנסת. זהו עניין פנים פרלמנטרי מובהק. בית משפט זה אינו מפעיל את סמכותו בעניין כגון זה אלא במקרים מיוחדים, שבהם קיים חשש לפגיעה במרקם החיים הדמוקרטיים".

אשר על כן, לעמדת יו"ר הכנסת, דין ראש זה של העתירה להידחות.

עמדת היועץ המשפטי לכנסת

44. היועץ המשפטי לכנסת סבור כי בבסיס העניין שלפנינו מונחות שתי הנחות יסוד: האחת, היא כי יו"ר הכנסת הוא בעל הסמכות לקבוע את סדר היום של הכנסת ונתון לו מרחב מסוים של

שיקול דעת בקביעת סדר היום, בכפוף לכללים המנחים הקבועים בסעיף 25 לתקנון הכנסת. השנייה, כי בקשה לבחור יו"ר כנסת קבוע בתחילת כנסת חדשה עולה בקנה אחד עם סעיף 20(א) לחוק-יסוד: הכנסת, על אחת כמה וכמה כאשר סיעות המונות 61 חברי כנסת תומכות בבקשה זו.

45. כאן המקום לציין כי לאורך השנים, למיטב ידיעתנו, לא התעורר קונפליקט בין שתי הנחות יסוד אלה ולא הייתה מחלוקת של ממש באשר למועד בחירת יו"ר הכנסת. ניתן לתלות את הסיבה בכך שמאז קום המדינה, ואף שהדבר אינו מתחייב מההסדר המעוגן בחוק היסוד, יו"ר הכנסת הקבוע תמיד נמנה עם סיעות הקואליציה, לרוב עם הסיעה שראש הממשלה נמנה עמה, וכי הבחירה ביו"ר הכנסת נעשתה בשעה שחברי הכנסת יכלו להעריך במידה גבוהה של סבירות מה יהיה הרכב הקואליציה והאופוזיציה.

עוד יש להביא בחשבון כי ההסדר הנורמטיבי הקיים כיום אינו מאפשר העברה מכהונה של יו"ר כנסת קבוע, אלא בנסיבות מצומצמות שבהן רוב של 90 חברי כנסת קבעו כי "אין הוא ראוי לכהונתו מחמת התנהגות שאינה הולמת את מעמדו" (סעיף 8(א) לחוק הכנסת, התשנ"ד-1994). לכן, אם ייבחר יו"ר כנסת בעת הזו, לא ניתן יהיה להחליפו גם אם בסופו של יום, סיעתו תימנה עם סיעות האופוזיציה.

46. מנגד, מצב בו מכהן יו"ר כנסת שלא נבחר ומכהן רק מכוח עיקרון הרציפות בתקופה הרגישה שבה קיימת אי בהירות באשר להרכב הקואליציה והאופוזיציה העתידיות, והמנדט להרכבת הממשלה נתון בידי מועמד הנהנה מתמיכה של 61 חברי כנסת שיו"ר הכנסת הזמני אינו נמנה עליהם, עלול להוביל לתוצאה שבה הרוב הנוכחי בכנסת יתקשה לקדם מהלכים שהוא חפץ בהם.

47. לאור האמור לעיל, עמדת היועץ המשפטי לכנסת היא כי אין מקום לחרוג מהנוהג המקובל בכנסת לפיו יש ליו"ר הכנסת שיקול דעת בקביעת סדר היום של מליאת הכנסת. ואולם, היות שהמועד שמצוין במפורש בסעיף 2(ב) לתקנון (מועד כינון הממשלה) הוא מועד אחרון, ובהתחשב בכך שיו"ר הכנסת המכהן מכוח עקרון הרציפות מחזיק בתפקידו זה כ"פקדון זמני" עד לבחירת יושב ראש קבוע לכנסת, ורוב מקרב חברי הכנסת מבקשים כי הכנסת תבחר יו"ר קבוע באופן מיידי, מרחב שיקול הדעת הנתון ליו"ר הכנסת בכל הנוגע לדחיית מועד זה, ככל שחולף הזמן, צריך להיות מצומצם יחסית.

היום, כ"ו אדר, תש"פ
22 מרץ, 2020

איל ינון
היועץ המשפטי לכנסת

בג"ץ 2144/20
בג"ץ 2145/20
בג"ץ 2169/20
בג"ץ 2171/20
בג"ץ 2175/20

קבוע לדיון : 22.3.2020 שעה 16:00

התנועה למען איכות השלטון בישראל

באמצעות ב"כ עוה"ד ד"ר אליעד שרגא ואח'
מרח' יפו 208 ירושלים, ת.ד. 35054 ירושלים 91043
טל': 02-5000073 ; פקס : 02-5000076

העותרת בבג"ץ 2144/20

עמותת "חוזה חדש"

באמצעות ב"כ עו"ד יובל יועז ו/או עו"ד דורון ברקת
משרד קרניאל ושות' יועז-ברקת-יונש
דרך אבא הלל 12 (מגדל חוגי) רמת גן 5250606
טל': 03-6961011 ; פקס : 03-6961021

העותרת בבג"ץ 2145/20

דוא"ל : office@krl.co.il

העמותה לדמוקרטיה מתקדמת

באמצעות עוה"ד יפעת סולל
רחוב סמי יל"ג 4, תל אביב
טלפון : 050-377723

דוא"ל : yifat.solel@gmail.com

העותרת בבג"ץ 2169/20

1. סיעת כחול לבן

2. חה"כ אברהם ניסנקורן

3. סיעת העבודה - מרץ

באמצעות עוה"ד ערן מירנברג ו/או שמעון בראון ואח'
מרח' אבא הלל 14, רמת גן
טל : 03-6135559 ; פקס : 03-6135558

העותרת בבג"ץ 2171/20

דוא"ל : mblaws@gmail.com

סיעת ישראל ביתנו

באמצעות עוה"ד איתן הברמן ו/או מישל נגר
מרח' בר כוכבא 23, בני ברק
טל : 03-5662808 ; פקס : 03-5662801
נייד : 054-7777690 , 052-6538389

העותרת בבג"ץ 2175/20

דוא"ל : michele@cbalae.co.il

1. יושב ראש הכנסת, חה"כ יולי (יואל) אדלשטיין

2. הכנסת

3. היועץ המשפטי לכנסת, עו"ד איל ינון

באמצעות הלשכה המשפטית של הכנסת

קרית בן גוריון, ירושלים

טל': 02-6408636; פקס': 02-6753495

המשיבים

4. היועץ המשפטי לממשלה

5. ממשלת ישראל

באמצעות פרקליטות המדינה

רח' צלאח-א-דין 29, ירושלים 91010

טל': 02-6466590; פקס': 02-6467011

המשיבים בבג"ץ 2145/20

כרך נספחים מטעם הכנסת

טבלת נספחים

עמוד	שם נספח	מספר נספח
1	העתק צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית והוראות שונות) (הוראת שעה), התש"ף-2020	מש/1
9	העתק מכתב ב"כ סיעת כחול לבן אל יו"ר הכנסת ואח', מיום 15.3.2020	מש/2
11	העתק מכתבו של מנכ"ל משרד הבריאות למנכ"ל הכנסת מיום 16.3.2020	מש/3
13	העתק החלטת יו"ר הכנסת מיום 18.3.2020	מש/4
15	העתק פרוטוקול החלק השני של ישיבת הסיעות מיום 17.3.2020	מש/5
27	העתק פניית יו"ר סיעת כחול לבן אל יו"ר הכנסת מיום 17.3.2020	מש/6
29	העתק חוות דעת היועץ המשפטי לכנסת מיום 18.3.2020	מש/7
32	העתק סדר היום של מליאת הכנסת מיום 23.3.2020	מש/8

מש"1

העתק צו בריאות העם (נגיף
הקורונה החדש) (בידוד בית
והוראות שונות) (הוראת שעה),
התש"ף-2020

צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית והוראות שונות) (הוראת שעה), התש"ף-2020¹

בתוקף סמכותי לפי סעיף 20(1)(ב) ו-(ג) ו-(2)(א) לפקודת בריאות העם (להלן – הפקודה), אני מצווה לאמור:

1. בצו זה –
"אורח" – מי שאינו דייר או שוהה קבוע במוסד רווחה או בריאות, שאינו עובד המוסד, שאינו עובד זר המתגורר בדיוור מוגן יחד עם דייר, שאינו מפקח מטעם משרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים או מטעם משרד הבריאות ושאינו נותן שירותים סדירים ומתוכננים למוסד;
"חוזר" – מי שהגיע לישראל מחוצה לה, למעט מי שהגיע מיהודה והשומרון או מחבל עזה ולא היה במדינה אחרת במהלך 14 הימים האחרונים שלפני הגעתו לישראל;
"חולה" – חולה עם ממצא מעברתי חיובי ל-nCoV;
"אדם המצוי בכידור" – אחד מאלה:
 - (1) חוזר;
 - (2) מי שהיה במגע הדוק עם חולה;
 - (3) מי שרופא קבע לגביו כי היה במגע הדוק עם חולה ב-14 הימים האחרונים;

הגדרות
[תיקונים: התש"ף,
התש"ף (מס' 2),
(מס' 3), (מס' 4),
(מס' 5), (מס' 6),
(מס' 7), (מס' 8),
(מס' 9), (מס' 10)]

1. ק"ת 8339, התש"ף (2.2.2020), עמ' 516.
תיקונים:
ק"ת 8354, התש"ף (17.2.2020), עמ' 640;
ק"ת 8358, התש"ף (23.2.2020), עמ' 660 [התש"ף (מס' 2)];
ק"ת 8359, התש"ף (23.2.2020), עמ' 662 [התש"ף (מס' 3)];
ק"ת 8365, התש"ף (27.2.2020), עמ' 686 [התש"ף (מס' 4)];
ק"ת 8366, התש"ף (1.3.2020), עמ' 688 [התש"ף (מס' 5)];
ק"ת 8368, התש"ף (5.3.2020), עמ' 692 [התש"ף (מס' 6)] (כולל שינוי השם) (ראו הוראות תחולה בסעיף 5 לתיקון);
ק"ת 8370, התש"ף (8.3.2020), עמ' 704 [התש"ף (מס' 7)];
ק"ת 8374, התש"ף (10.3.2020), עמ' 724 [התש"ף (מס' 8)] (ראו הוראות תחילה ומעבר בסעיפים 5 ו-6 לתיקון);
ק"ת 8379, התש"ף (12.3.2020), עמ' 734 [התש"ף (מס' 9)];
ק"ת 8387, התש"ף (15.3.2020), עמ' 762 [התש"ף (מס' 10)];
ק"ת 8398, התש"ף (19.3.2020), עמ' 798 [התש"ף (מס' 11)].
ראו בנוגע לאכיפת תקנות אלה את תקנות שעת חירום (אכיפת צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית והוראות שונות) (הוראות שעה)), התש"ף-2020.

"בחירות" – הבחירות לכנסת ה-23;

"הוראות המנהל" – הוראות המנהל לפי הפקודה;

"היעדים" – (נמחקה);

"התכנסות בין-לאומית" – התקלה מאורגנת בהשתתפות אנשים המגיעים ממדינה אחת או יותר, שאינה ישראל;

"התקלה מאורגנת" – התקלה מאורגנת לרבות במסגרת של אירוע ספורט, כנס, הצגה, מופע;

"מגע הרוק" – כל אחד מאלה:

(1) חשיפה במוסד רפואי לחולה, ובכלל זה כל אלה: טיפול ישיר בחולה,

עבודה יחד עם עובדי בריאות שחלו, ביקור חולה או שהייה בחדר עם חולה והכול אם בוצעו בלא מיגון לפי הנחיות משרד הבריאות;

(2) עבודה בסמוך לחולה או שהייה בכיתה עם חולה;

(3) נסיעה עם חולה בכל אמצעי תחבורה ובמרחק של עד שני מושבים ממקום מושב החולה;

(4) בני ביתו של חולה.

(5) כל מגע קרוב עם חולה שמעלה חשש להדבקות;

"מוסד בריאות" – כל אחד מאלה:

(1) בית חולים או מחלקה בבית חולים, המיועדים לאשפוז ממושך של חולים סיעודיים, תשושי נפש, סיעודיים מורכבים, מונשמים או מטופלים בגריאטריה פעילה, מחלקות פסיכו-גריאטריות, וכן הוסטל לניצולי שואה;

(2) מסגרת דיור בקהילה המשמשת לשיקום נכי נפש;

(3) מוסד לגמילה מסמים או מאלכוהול הכולל מגורים במקום;

"מוסד רווחה" – מעון לזקנים או מעון לבעלי מום גופני או ללוקים בשכלם, כמשמעותם בחוק הפיקוח על מעונות, התשכ"ה-1963, המשמש כמקום למגורים, וכן בית דיור מוגן כהגדרתו בחוק הדיור המוגן, התשע"ב-2012;

"מקצוע בריאות" – מקצוע המנוי בהגדרת "מטפל" בחוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996, וכן עוזר כהגדרתו בתקנות הרופאים (כשירותיות לביצוע פעולות חריגות), התשס"א-2001;

"מקום למכירת מזון" – חנות שעיקר עיסוקה מכירת מזון, קיוסק, מרכול, בית אוכל שלא לצריכה במקום, דוכן למכירת מזון שלא לצריכה במקום לרבות דוכן כאמור בשוקים;

"עובד" – לרבות מתנדב, מי שמועסק ומי שנותן שירות בחצרו של מעסיק, בין אם מתקיימים עם המעסיק יחסי עבודה ובין אם לאו;

"עובד מערכת הבריאות" – אדם העובד במוסד רפואי, בקופת חולים, בארגון הנותן שירותי רפואת חירום או במעון כהגדרתו בחוק הפיקוח על מעונות, התשכ"ה-1965, וכן תלמיד, סטודנט, מתלמד או אדם המשלים הכשרה מעשית למקצוע בריאות, ולרבות עובד חברת כוח אדם או ספק שירותים המבצע את עבודתו באחד מאלה;

"צו בידוד בבית חולים" – צו בריאות העם (נגיף קורונה החדש) (בידוד בבית חולים) (הוראת שעה), התש"ף-2020;

"קופת חולים" – כהגדרתה בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994;

"ראש השירות" – ראש שירותי בריאות הציבור במשרד הבריאות או סגנו;

"רופא" – רופא בשירות קופת חולים, ולעניין חייל בשירות סדיר בצבא ההגנה לישראל – רופא בשירות חיל הרפואה;

"רופא מחוזי" – לרבות סגנו;

"תסמינים" – חום גוף העולה על 38 מעלות צלזיוס, שיעול או קושי בנשימה.

2. (א) אדם המצוי בבידוד ישהה בבידוד בבית מגורים או במקום אחר שניתן לקיים בו את תנאי הבידוד (להלן – מקום הבידוד).

(ב) יהיה לאדם ספק אם הוא היה במגע הדוק עם חולה, ישהה בבידוד ויפנה למשרד הבריאות לבידוד הספק.

(ג) הבידוד יהיה לתקופה של 14 ימים ממועד ההגעה, או 14 ימים מיום המגע האחרון עם חולה (להלן – תקופת הבידוד).

(ד) אדם המצוי בבידוד לא יצא ממקום הבידוד אלא באישור של רופא מחוזי, ראש השירות או המנהל ובהתאם לתנאי האישור.

(ה) תנאי הבידוד לרבות כללי היגיינה ומגע עם המבודד, יהיו בהתאם להמלצות משרד הבריאות לבידוד בית כפי שיתפרסמו מזמן לזמן.

(ו) מי שאין לו מקום בידוד לשהות בו מנסיבות מיוחדות, ישהה בבידוד במקום כפי שיוסדר בידי המדינה.

(ז) אדם המצוי בבידוד שפיתח תסמינים יפעל לפי הוראות המנהל.

(ח) במקרה של מצב חירום רפואי, אדם המצוי בבידוד יפנה לקבלת טיפול רפואי דחוף, תוך עדכון מראש של הצוות הרפואי בדבר היותו בבידוד בשל חשד להידבקות בנגיף הקורונה.

(ט) חובת בידוד לפי צו זה לא תחול לגבי אדם שרופא או גורם מוסמך אחר קבע כי בידודו יבוצע בבית חולים.

חובת בידוד בית ותנאי בידוד לאדם המצוי בבידוד [תיקונים: התש"ף, התש"ף (מס' 3), (מס' 6), (מס' 8), (מס' 9)]

הצבעה בבחירות
[תיקון התש"ף
(מס' 3)]

א2. על אף האמור בסעיף 2(ד), אדם המצוי בבידוד במקום בידוד לפי סעיף 2(א) ובלא תסמינים ראשי לצאת ממקום הבידוד לצורך הצבעה בבחירות באחת מהקלפיות שקבע יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לעניין הצבעה של אדם כאמור לפי חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969, ובהתאם להוראות המנהל לעניין אמצעים למניעת הרבקה; אדם כאמור יגיע לקלפי ויחזור ממנה ישירות למקום הבידוד ברכב שאינו רכב ציבורי; לעניין זה, "רכב ציבורי" – רכב המשמש או המיועד לשמש להסעת נוסעים בשכר ובכלל זה מונית.

חובת בידוד אדם
עם מחלת חום
[תיקון התש"ף (מס'
11)]

א2.1. (א) אדם עם חום גוף העולה על 38 מעלות צלזיוס, ישהה בבידוד במקום בידוד לפי סעיף 2(א).

(ב) סעיף 2(ד), (ה) ו(ז), יחול על חובת בידוד לפי סעיף זה.

(ג) בלי לגרוע מהאמור בסעיף קטן (ב), במהלך הבידוד יש למרוד את חום הגוף פעמיים ביום ולרשום את מדידת החום; חובת הבידוד תסתיים לאחר מדידת חום גוף שאינו עולה על 37.5 מעלות צלזיוס, במשך 48 שעות ברציפות לפחות.

חובת בידוד בית
ותנאי בידוד לחולה
[תיקון התש"ף
(מס' 9)]

ב2. (א) חולה ישהה במקום הבידוד בהתקיים אחד מהתנאים האלה:

(1) היה החולה מאושפז בבית חולים – רופא מומחה בבית חולים קבע כי המשך הבידוד יבוצע בבית, לפי סעיף 2(ג) לצו בידוד בבית חולים;

(2) היה החולה בבית – רופא הורה כי ישהה בבידוד בית, לפי הוראות המנהל;

(3) לא היה החולה רשום בקופת חולים – רופא מחוזי, ראש השירות או המנהל הורה כי ישהה בבידוד בית, לפי הוראות המנהל.

(ב) תנאי הבידוד, לרבות כללי היגיינה, מגע עם החולה, דיווח וקשר עם רופא, יהיו לפי הוראות המנהל.

(ג) הבידוד יהיה עד קבלת אישור רופא לסיום תקופת הבידוד; אישור כאמור יינתן לפי הוראות המנהל.

(ד) חולה בבידוד לא יצא ממקום הבידוד אלא באחד מהמקרים האלה:

(1) במקרה של מצב חירום רפואי, החולה יפנה לקבלת טיפול רפואי דחוף, תוך עדכון מראש של הצוות הרפואי בדבר היותו חולה בבידוד;

(2) רופא הורה על העברת החולה להמשך טיפול בבית חולים ובתנאים כפי שהורה לעניין מקום בית החולים ואופן ההעברה.

(ה) על רופא או רופא מומחה בבית חולים המקבל החלטה לפי סעיפים קטנים (א), (ג) או (ד), לפי העניין, לדווח למשרד הבריאות באמצעי אלקטרוני כפי שהורה המנהל על כל אלה:

- (1) קבלת ממצא חיובי ל-CoVn;
- (2) החלטה ברבר מקום הבידוד;
- (3) החלטה על העברת חולה ממקום הבידוד למקום בידוד אחר או לבית חולים;
- (4) יציאת החולה מבידוד והחלמתו או פטירתו.

3. (א) על אדם המצוי בבידוד לדווח למשרד הבריאות על קיום הוראות צו זה, ובכלל זה מקום מגוריו, מועד הגעתו לישראל כאמור בסעיף 2(ג) או מועד המגע האחרון עם חולה, לפי העניין, ותקופת הבידוד.
- (ב) חוזר שאין לו מקום מגורים קבוע בישראל, דיווח למשרד הבריאות עם הגעתו לישראל או עם פרסום צו זה, לפי המוקדם מביניהם, על מקום שהייתו בתקופת הבידוד.
- (ג) דיווח או פנייה למשרד הבריאות לפי צו זה יהיה באופן שיפרסם המשרד מזמן לזמן.

- א.3. (א) אין לקיים התכנסות בין-לאומית בישראל.
- (ב) אין לקיים התקהלות בהשתתפות 10 אנשים ומעלה באולם אחד ובכלל זה מקום תפילה וכן אין לקיים התקהלות במרחב הציבורי בהשתתפות 10 אנשים ומעלה גם אם ההתקהלות אינה במבנה ואין להשתתף בהתקהלויות כאמור; הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על כנסת ישראל, בתי המשפט, בתי הדין לעבודה ובתי דין דתיים.
- (ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב) -

- (1) במקום למכירת מזון, בבית מרקחת, בחנות שעיקר עיסוקה מכירת מוצרי היגיינה, המחזיק של המקום יקפיד על שמירת מרחק של 2 מטרים בין אנשים שאינם גרים באותו מקום, ככל הניתן לרבות בתורים, וימנע, ככל האפשר, צפיפות של אנשים במקום אחד ולצורך כך יווסת את כניסת המבקרים;
- (2) ניתן להסיע 100 אנשים ומעלה ברכבת ובמטוס, תוך שמירת מרחק סביר, ככל האפשר, בין אנשים לרבות בתורים;
- (3) במקום עבודה, המעסיק יקפיד על שמירת מרחק של 2 מטרים בין השוהים במקום, ככל הניתן;
- (4) (נמחק);
- (5) במוסד להשכלה גבוהה המפורט להלן אסורה הוראה פרונטלית וכן קיום בחינות בקבוצה הדרושות נוכחות בקבוצה; ואולם מותרת עבודת מחקר וכן הרכה אישית בקבוצות של עד 5 אנשים;

דיווח
[תיקונים: התש"ף,
התש"ף (מס' 8)]

איסור התכנסות
בין-לאומית
והתקהלות
[תיקונים: התש"ף
(מס' 6), (מס' 8),
(מס' 9), (מס' 10),
(מס' 11)]

(א) מוסד שקיבל הכרה לפי סעיף 9 לחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958 (להלן – חוק המועצה להשכלה גבוהה);

(ב) מוסד שקיבל תעודת היתר או אישור לפי סעיף 21א לחוק המועצה להשכלה גבוהה;

(ג) שלוחה או סניף של מוסד להשכלה גבוהה מחוץ לישראל הפועלים ברישיון המועצה להשכלה גבוהה לפי סעיף 25ג לחוק המועצה להשכלה גבוהה;

(ד) מוסד שהתואר שהוא מעניק הוכר לפי סעיף 28א לחוק המועצה להשכלה גבוהה;

(ה) (נמחקה);

(ו) (נמחקה);

(6) אין לקיים אירוע ספורט;

(7) על אף האמור בפסקה (3), במוסד רפואי כהגדרתו בסעיף 24 לפקודה מותרת המשך פעילות לפי הוראות המנהל ובכלל זה לעניין התקהלות של עובדי מערכת הבריאות המטפלים בחולים;

(8) אין לקיים טיול מאורגן, גם בהשתתפות של פחות מ-10 אנשים בכלי רכב או במקום מוגדר אחר;

(9) על אף האמור בפסקה (3), במקום עבודה שהוא מפעל חיוני או מפעל למתן שירותים קיומיים כהגדרתם בחוק עבודה בשעת-חירום, התשכ"ז-1967, מותרת המשך פעילות בכפוף להוראות המנהל לעניין מגזר מסוים או סוג פעילות.

(10) טקס דתי ובכלל זה חתונה והלוויה, ניתן לערוך בהשתתפות של עשרים אנשים לכל היותר, תוך שמירת מרחק של 2 מטרים בין אדם לאדם, ככל הניתן.

(ד) אדם עם חום גוף העולה על 38 מעלות צלזיוס או עם שיעול או קושי בנשימה, למעט שיעול או קושי בנשימה הנובע ממצב כרוני כגון אסתמה או אלרגיה אחרת לא ישתתף בהתקהלות ולא יגיע למקום עבודתו ולמקום שבו הוא נותן שירות.

(ה) על אף האמור בסעיף זה, ראש השירות או המנהל רשאי לאשר את קיומה של התכנסות בינלאומית כאמור בסעיף קטן (א) או של התקהלות כאמור בסעיף קטן (ב) וכן לאשר השתתפות בהתקהלות כאמור בסעיף קטן (ב), בנסיבות מיוחדות ובתנאים שיוורה עליהם.

33. (א) עובד מערכת הבריאות לא ייסע אל מחוץ לישראל, ומעסיק במערכת הבריאות לא יאשר לעובד מערכת הבריאות חופשה לשם נסיעה אל מחוץ לישראל.

(ב) על אף האמור בסעיף זה, ראש השירות או המנהל רשאי לאשר נסיעה של עובד מערכת הבריאות או של קבוצת עובדים כאמור אל מחוץ לישראל בנסיבות מיוחדות ובתנאים שיוורה עליהם.

איסור יציאה לחו"ל של עובד מערכת הבריאות [תיקון התש"ף (מס' 6)]

33. (א) אסורה פעילות במקומות המפורטים להלן: קניון למעט מקום למכירת מזון, בית מרקחת, או חנות שעיקר עיסוקה מכירת מוצרי היגיינה המצויים בקניון, דיסקוטק, בר, פאב, בית אוכל ובכלל זה בית אוכל בבית מלון, אולם אירועים, מכון כושר, בריכת שחייה, פארק מים, גן חיות, ספארי, פינת חי, בתי מרחץ, בתי קולנוע, תיאטראות, מוסדות תרבות, פארק שעשועים, לונה פארק, עסקים לטיפול לא רפואי בגוף האדם, מקומות לעריכת מופעים וירידים, כלי שיט ציבורי, רכבל, מוזיאון, ספרייה, שמורת טבע, גן לאומי ואתרי מורשת, לעניין זה –

"פעילות" – לרבות כניסת אנשים שאינם הבעלים, המחזיק או מי מטעמו וכן מכירה ולמעט מכירת מזון לצריכה מחוץ למקום העסק;

"גן לאומי" ו"שמורת טבע" – כהגדרתם בחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-1998.

(ב) על אף האמור בסעיף זה, ראש השירות או המנהל רשאי לאשר פעילות או סוג של פעילויות כאמור בסעיף קטן (א), בנסיבות מיוחדות ובתנאים שיוורה עליהם.

הגבלת פעילות ביולי ופנאי [תיקון התש"ף (מס' 10), (מס' 11)]

33. (א) לא יבקר אורח במבנה של מוסד בריאות או מוסד רווחה, ומנהל של מוסד כאמור לא יאפשר ביקורים של אורח במוסד, למעט מבקר אחד.

(ב) מנהל מוסד כאמור לא יאפשר ביקור של אורח שיש לו תסמינים, או שידוע לו שחלה עליו חובת בידוד לפי סעיפים 2 או 2ב.

(ג) על אף האמור בסעיף זה, ראש השירות או המנהל רשאי לאשר ביקור של אורח או סוג של אורחים כאמור בסעיף קטן (א), בנסיבות מיוחדות ובתנאים שיוורה עליהם.

הגנה על שוהים במוסדות בריאות ורווחה [תיקון התש"ף (מס' 10)]

4. תוקפו של צו זה 90 ימים.

תוקף (תיקון התש"ף)

5. צו זה יחול גם על מי שחזר לישראל מסין לפני יום תחילתו.

תחולה

ז' בשבט התש"ף (2 בפברואר 2020)

משה בר-סימן טוב

המנהל הכללי של משרד הבריאות

מש/2

העתק מכתב ב"כ סיעת כחול
לבן אל יו"ר הכנסת ואח', מיום

15.3.2020

15 במרץ 2020
י"ט באדר 2020

לכבוד,

יו"ר הכנסת שר הבריאות היועמ"ש לממשלה היוע"ש לכנסת
חה"כ יואל (יולי) אדלשטיין יעקב ליצמן ד"ר אביחי מנדלבליט עו"ד איל ינון

מכובדיי

הנדון: פעילות הכנסת לאור הוראות משרד הבריאות

מרשתנו רשימת כחול לבן בראשות בני גנץ הסמיכה את ידינו לפנות אליכם כדלקמן:

1. לאור מצב החירום המתקיים במדינה עקב מגפת הקורונה הוציא משרד הבריאות הנחיות לגבי ההתנהגות בה יש לנקוט במשק על מנת להילחם המגיפה והתפשטותה. הוראות משרד הבריאות כפי שהוצאו ואשר חלות על כל הגופים במשק מקשות על פעילותה של הכנסת ה – 23 אשר אמורה להישבע מחר.
2. חשיבותו של הפיקוח הפרלמנטרי מהווה את אחד ממטרותיו העיקריות של הפרלמנט בשיטת המשטר הנהוגה אצלנו, דווקא בימי משבר אלו כאשר סדרי החיים התקינים והרגילים במדינה משתבשים, וכאשר נדרשים צעדים חריגים, בין היתר גם מכח תקנות לשעת חירום, המשבשות סדרי חיים, מתחזקת אלף אלפי מונים חשיבותה הרבה של עבודת הפיקוח הפרלמנטרית על ידי הכנסת.
3. בנסיבות המתוארות, כל פגיעה בעבודת הכנסת תעלה כדי פגיעה קשה בשיטת הממשל הנהוגה בארצנו. לפיכך בימים אלו יותר מתמיד, מחויבת הכנסת, חרף הקשיים האובייקטיביים הנובעים מהוראות משרד הבריאות, לקיים את חובתה של הכנסת ולבצע את תפקידה הן לגבי פיקוח על התנהלות הרשות המבצעת לבטח במסגרת ועדות הכנסת השונות, והן לגבי חקיקה נדרשת וקבלת החלטות אחרות.
4. לאור האמור, עומדת מרשתי על כך שהכנסת תוכל לבצע את מכלול תפקידיה הן במסגרת מליאת הכנסת והן במסגרת וועדות הכנסת אשר יוקמו לאחר השבעתה. לצורך כך הנכם מתבקשים לנקוט בכל הצעדים הנדרשים שיאפשרו את עבודת הכנסת, בין אם בדרך החרגתה מהוראות משרד הבריאות, תוך נקיטה באמצעי זהירות מיוחדים שייקבעו, ובין אם בדרך אחרת, ובלבד שעבודתה של הכנסת ועבודת ועדות הכנסת לא תפגע.

בכבוד רב,

שמעון בראון, עו"ד

ערן מרינברג, עו"ד

מש/3

העתק מכתבו של מנכ"ל משרד
הבריאות למנכ"ל הכנסת מיום

16.3.2020

המנהל הכללי
Director General

משרד
הבריאות
ב"מ"ס 157838520

כי באדר, התש"ס
16 מרץ 2020
סימוכין: 157838520
(במצבה: ציין סימוכין)

לכבוד
מר אלברט סחרוביץ
מנכ"ל הכנסת

הודו: התנהלות הכנסת בתקופת משבר הקורונה

הכנסת סוברנית לתחליט על אופן עבודתה.

כידוע, על מנת למתן ככל הניתן את קצב התפישות החלואה קבעתי מספר רב של הנחיות לציבור.

לענין הנחיות למקומות עבודה – הנחיות לעת הזאת מאפשרות להמשיך לעבוד כל עוד הם מבצעים התאמות שיאפשרו הקפדה על קיום מרחק של שני מטרים למחות בין העובדים בכל המקומות והמתארים בהם העובדים נמצאים.

מקומות עבודה חיוניים, דוגמת הכנסת, מבצעים התאמות באופן פעולתם ובאופן שוטף על מנת לתפקד במציאות החדשה.

למותר לציין, כי מאפי האירוע, הנחיות לציבור משתנות באופן תכוף.

במבד רב,
משח בר סימן טוב

Director General
Ministry of Health
P.O.B 1176 Jerusalem 91010
markai@moh.health.gov.il
Tel: 02-5080000 Fax: 02-5655966

המנהל הכללי
משרד הבריאות
ת.ד. 1176 ירושלים 91010
markai@moh.health.gov.il
טל: 02-5080000 פקס: 02-5655966

מש/4

העתק החלטת יו"ר הכנסת
מיום 18.3.2020

יושב-ראש הכנסת

Speaker of the Knesset

ירושלים, יום רביעי, כ"ב באדר, תש"ף
18 במרץ 2020

לכבוד**חברי הכנסת, עובדי הכנסת וכל באי הבית**

העולם כולו, ובתוכו מדינת ישראל, עוברים בשבועות האחרונים טלטלה שעשרות שנים לא ידענו כמותה - מלחמה אמיתית, גלובלית, מול אויב משותף בלתי נראה.

אתמול קיבלנו המחשה ברורה לכך שגם באי הכנסת אינם חסינים מהנגיף הארור, כאשר שני שרים ושני חברי כנסת וכן ראשי רשויות בישראל נכנסו לבידוד. כמוכן שאני מאחל להם בריאות איתנה ושישובו לפעילות מלאה עם יציאתם מהבידוד. אם לא ננהג במידת ההחמרה הראויה, איש מבאי המשכן לא יהיה מוגן מהנגיף והדבר עלול להביא לפגיעה בעבודת הכנסת והממשלה. לא אתן לאיש לסכן את בריאותם של חברי הכנסת, העובדים המסורים וכל באי הבית, ועל כך לא אתפשר.

בהמשך לעמדתו של קצין הכנסת, על מנת לשמור על הסדר במשכן ולאפשר את תפקודה של הכנסת כגוף שלטוני ואת הקמתן של הוועדות הנדרשות לתפקוד הכנסת, אני קובע מכוח סמכותי הטבועה ומכוח סעיף 2 לחוק משכן הכנסת, רחבתו ומשמר הכנסת, התשכ"ח-1968, כי הוראות צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית והוראות שונות) (הוראת שעה), התש"ף-2020 יחולו לפרק זמן של 14 ימים מהיום, גם ביחס לדיוני הכנסת וועדות הכנסת.

זאת, נוכח התקיימות הרציונליים הבריאותיים של הצו האמור אשר לא הוחל על הרשות השופטת ועל הרשות המחוקקת כדי לשמור על הפרדת הרשויות.

משמעות החלת הצו על הכנסת היא שלא תתקיים התקהלות בהשתתפות 10 אנשים ומעלה באולם אחד וכן תוקפד שמירת מרחק של 2 מטרים, בהתאם לצו האמור.

אין בהוראות אלה כדי למנוע הצבעה שמית במליאת הכנסת, באופן שנעשה עם הצהרת האמונים של חברי הכנסת ביום כינון הכנסת ה- 23 או באופן דומה אחר; אין בהוראות אלה גם כדי לפגוע בסדירותם של דיוני הכנסת וועדותיה, שכן ההוראות הן לגבי אופן התנהלותם של הדיונים כאמור.

כמו כן, אבקש להנחות את השוהים בבידוד מקרב חברי הכנסת, עובדי הכנסת ובאי הבית להקפיד על הוראות הצו; על הכנסת ועל חברי הכנסת לשמש דוגמה לציבור. נוכח זאת, אנחנו פועלים באיזון בין השתתפות חברי הכנסת בדיוני הכנסת והמשך תפקודה של הכנסת בימים אלה, לבין שמירה על בריאות חברי הכנסת, עובדי הכנסת ובאי הבית.

הנחיות אלו חלות גם על חברי הכנסת, מתוך ציפייה שכולנו נשמש דוגמה אישית לכלל אזרחי ישראל ונשמור על בריאותנו ובריאות הסובבים אותנו.

בברכה,

חה"כ יולי (ואל) אדלשטיין
יושב-ראש הכנסת

העתק:

מנכ"ל הכנסת, מר אלברט סחרוביץ
מזכירת הכנסת, הגב' ירדנה מלר-הורוביץ
קצין הכנסת, ניצב יוסי גריף
היועץ המשפטי לכנסת, עו"ד איל ינון

מש/5

העתק פרוטוקול החלק השני של
ישיבת הסיעות מיום 17.3.2020

הכנסת

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין:

חברים, ברוכים הבאים. ברכות ודאי על היבחרותכם המחודשת בכל המקרים. אני מתנצל בפני הבכירים שנמצאים פה, כי זה נשמע להם כמו תקליט, כי כבר עשינו ישיבה כזאת. הישיבה ממילא מוקלטת, הכול לצורך הפרוטוקול.

אנחנו בהחלט בנסיבות מיוחדות, לכן אני מציב כאן שני פרמטרים, שלדעתי מאוד ברורים, למרות כל מיני – אני לא יודע מאיפה נולדו כל מיני שמועות או דיבורים או פוסטים, שכביכול נשקל לא לפתוח את הכנסת, לסגור את הכנסת, לא להשביע את הכנסת. ברור שמחשבה כזאת לא היתה אצל אף אחד מהנוכחים כאן בשום שלב, בשום רגע, בשום אפילו רמז. ברור שהפעלנו את הכנסת, אי-אפשר לחיות בלי פיקוח פרלמנטרי בתקופה כל כך רגישה. מי שמחפש דוגמאות – רק אתמול היתה החלטה מאוד חריגה, שאני מבין שאושרה על-ידי היועץ המשפטי לממשלה, אבל היא עדין מאוד חריגה, סוג של דילי באישור הכנסת לנושא מאוד רגיש של איכון פלאפונים וכן הלאה. אגב, אני בכלל לא יודע מה היו תוצאות הדיון בוועדת המשנה לו דיון כזה היה מתקיים – היו מאשרים או לא – אין לי מושג, גם אני לא מכיר את כל הנתונים. אבל אנחנו חייבים להחזיר את העבודה הפרלמנטרית, והמשימה המיידית היא הקמת – מה שאנחנו נדרשים לעשות לפי החוק – הקמת הוועדה המסדרת, חוץ וביטחון הזמנית והכספים הזמנית.

אני חושב שהיה מן הראוי להקים גם – נקרא לזה לצורך הדיון סוג של ועדת קורונה, שיהיו בה נציגי כל הסיעות, שתוכל לפקח בתחומים, היכן שהצוות המשפטי – גם איל, גם פרנקל-שור ושגית, לעשות את העבודה המשותפת כדי להגדיר היכן – אם נקים ועדה מיוחדת כזאת – היא לא נכנסת, כי ברור שכל הפיצויים והכספים, וברור שאישורים מהסוג שדיברנו זה חוץ וביטחון, אבל יש מספיק דברים לצערי – רשויות מקומיות, מערכת הבריאות, הסברה לאזרחים, מצב של ילדים מחוץ לבתי ספר – יש אלף דברים שרצוי שהכנסת תרכז. זה פרמטר אחד.

פניתי בכל לשון של בקשה לנציגי הסיעות שכבר היו כאן, ופונה גם אליכם: יש להבין שוועדות מנופחות בתקופה הזאת, איני יודע איך לנס. אנחנו כבר מבינים שאולי לא תמיד נוכל לשמור בקפדנות על הכלל של עשרה בחדר, אבל זה אומר שכנראה גם ישיבה של 12 תתקיים באודיטוריום וכו'. כלומר יש פה סוגיות מאוד קשות ואמיתיות.

הפרמטר השני, שכבר נגעת בו, הוא העניין הבריאותי. כאן עולות השאלות: מה המליץ לנו משרד הבריאות, מה לא המליץ לנו. אנחנו לא יכולים להסתתר רק מאחורי המלצות של משרד הבריאות, כי ברור לגמרי שאנחנו, מצד אחד, גוף חיוני, ואי-אפשר כאמור לסגור אותו בשום שלב; מצד שני, אנחנו גם מהווים דוגמה לציבור. קשה מאוד להסביר לאזרחים, שתקועים בבית עם כל הילדים בלי בתי הספר והגנים, או שהם לא יכולים ללכת לעבודה כי אין שם מספיק רווח, ואנחנו פה מתחבקים ומתנשקים ויושבים כמה שבא לנו ועושים דיון 80 איש בחדר הוועדה. גם זה פרמטר מאוד ברור. ראיתם אתמול מה שהיה במליאה עם כל האי-נעימויות, וכבר השופטת חיות שתקועה לבד ביציע כי לא אפשרתי לאף אחד אחר להיכנס לשם, דווקא מבחינת הנראות בציבור.

אלה הפרמטרים, סביבם אנו נעים. אני חייב לגלות לכם מה שאתם ממילא יודעים, כי ראיתי שכולם התלחשו עם היועצים – בינתיים זה לא נראה טוב. בינתיים לא ראיתי פה חיבוקים, גם אם זה במובן הווירטואלי, בין הליכוד לכחול-לבן, והסכמות על מפתחות לוועדה המסדרת, שבלי זה אי-אפשר להתניע שום דבר. כבר אומר, כמו שגם אמר היועץ המשפטי בישיבה הקודמת – תכף נשמע אותו אם צריך – שברור שאני מנסה שיגיעו להסכמות. ברור שכל נושא שלא יהיה בהסכמה, מציב בפנינו אתגרים עצומים מבחינת איך אתה מקיים דיון לשם דיון ואיך אתה מקיים את ההצבעה. ניתן למצוא פתרונות טכניים לכל דבר, אבל זה גם פגיעה בעבודה פרלמנטרית. לכן אם זה יהיה בהסכמה – איך אמרתי – יבוא אדון ניסנקורן, חבר הכנסת, יציג את זה במליאת הכנסת אפילו מבחינת הריקה, הוא ואני נלחץ על הכפתורים – אושרה לך הוועדה המסדרת, יצאנו ידי חובה. יודיע שלא צריך הצבעה – יקרא את הרכב ועדת החוץ והביטחון ואת הרכב ועדת הכספים – נגמר העניין, אפשר להתחיל לעבוד, אבל זה כיש הסכמה. כשאין הסכמה, זה אתגרים עצומים, אבל אנחנו לא נשאיר את הכנסת בלי ועדות. אם יהיה צורך, נביא את זה גם להכרעת המליאה בהצבעה עם כל הקושי שבדבר.

אורלי לוי אבקסיס (העבודה-גשר):

תמיד בעבר היו הסכמות?

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין:

תמיד. לא היה מצב של הקמת ועדה מסדרת ללא הסכמה, כי בסוף מוצאים את המפתח שמשקף – פה אפילו עצם הוויכוח על מה צריך להיות מבוסס המפתח – אם זה על הסיעות או הגושים – החוק הוא חד-משמעי: על הסיעות ולא על הגושים, אבל מנסים למצוא השתקפות של המצב המוזר הנוכחי.

אורלי לוי אבקסיס (העבודה-גשר):

כדי שנבין – ברגע שאין הסכמות אז מה?

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין:

המליאה מכריעה.

אורלי לוי אבקסיס (העבודה-גשר):

אבל מישהו צריך להביא הצעה למליאה.

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין:

כל סיעה יכולה להביא, אבל יש להבין עדיין – לא יכול, לצורך העניין – סתם, אני בכלל לא חושד בו בכך, אבל חבר הכנסת ניסנקורן להביא הצעה לוועדה המסדרת שמורכבת כולה מאותם 61 ממליצים על גנץ אצל הנשיא. גם ההפך הוא הנכון. צריכים לבוא עם מפתח.

אורלי לוי אבקסיס (העבודה-גשר):

אבל אין שם נציגות בת ארבעה חברים.

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין:

בת ארבעה חברים לפחות, נכון.

עד כאן דבריי. אם אין לכם התנגדות, אני מציע שמאוד בקצרה נשמע את הבכירים, את המנכ"ל, את המזכירה ואת היועץ, ואז נפתח את זה לדיון.

אלברט סחרוביץ:

נתייחס, היושב-ראש, לנושא ההסכמה. אני כבר לא נכנס לסוגיות הפוליטיות. זאת לא רק הסכמה מהותית. יש פה גם הסכמה לתהליך.

אתמול זה התנהל כפי שהתנהל, כי הזכירו.

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין:

אף אחד לא התפרץ בכוח למליאה, ואמר: אני רוצה לשבת.

אלברט סחרוביץ:

לעומת זאת, אנחנו הולכים לתרחיש – כרגע מאוד ריאלי, שאין הסכמות, וכמובן, אז אין ועדה מסדרת. נדרשים דיון והצבעה. כפי שאמר היושב-ראש, ניתן למצוא פתרון לכול, בטח כשיש הסכמה על התהליך, אבל אם אין הסכמה על תהליך, אני לוקח תרחיש של 80, 100, 120 – אולם, אני חייב לומר, בלי קשר למשרד הבריאות – משרד הבריאות קבע מקסימום של עשרה. החריג את הכנסת, את בתי המשפט, בתי הדין הרבניים, מסיבה פשוטה: הפרדת הרשויות.

ניהלנו שיחות, גם אני, גם קצין הכנסת, גם ירדנה וגם איל היו שותפים לפגישה שהיתה במשרד הבריאות. אפילו שם יש הרבה גרסאות, יש שתומכים יותר ויש שפחות, אבל כולם אומרים אותו דבר: תתאימו לדרישות. אז נכון, יש כלל אחד, שכולם מסכימים עליו, של שני המטרים – כולנו מנסים ליישמו,

אבל נניח שנמדוד את המליאה, ונראה שיכולים להיכנס בה X אנשים. זה ודאי לא 120, אבל ירצו 120 להיכנס – מה נעשה?

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין:

אחד מחברי הכנסת הציע שברחבה.

אלברט סחרוביץ:

ככל שנגדיל את כמות האנשים בחלל כזה או אחר, זה מגדיל את הסיכון. אתמול היה פה אירוע שלצערי הרב, מישהו לא עזב, ויכול להיות שזה סיכון, אבל קחו מצב שיכול בהחלט לקרות – משרד הבריאות מתייחס לזה כל הזמן – שיש נשאים שלא יודעים, ונכנסים לפה בלי לדעת. הסיכוי להידבקות הוא גדול.

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין:

המנכ"ל, קח בחשבון – אתה יודע זאת טוב מכולנו, שפרט לחברי הכנסת נמצאים פה בכל רגע נתון עוד כמה מאות איש בכנסת מתפקדת.

יעקב אשר (יהדות התורה):

ואם יהיה חבר כנסת אחד שרוצה לבוא להצבעה או לדיון, יגיד: חכו לי.

אלברט סחרוביץ:

כדי לקיים את מה שאמר היושב-ראש בהתחלה – אף אחד מאתנו לא העלה על דעתו להמליץ ליושב-ראש לסגור, למרות הדברים שאמרתי אותם עכשיו, אבל יש לקחת את התרחישים הללו בחשבון, כי לצורך העניין, צחי הנגבי – עכשיו כשפורסם זה לא סוד – היה פה עם עוד חברי כנסת. תבינו.

ברור שזה יכול לקרות גם בקבוצות יותר קטנות. אתה מגדיל את סיכון ההידבקות, ואני לא נכנס לסוגיה הפוליטית – להסכמה המהותית – זה הרבה יותר קל, כי יהיה מצב שהיושב-ראש ועוד ח"כ, ניסנקורן לצורך העניין, ולא כינסנו פה יותר מהנדרש, או הסכמה על התהליך. ככל שנקטין, יקל עלינו להטיל את המצב – מצד אחד, לקיים את ההליך הדמוקרטי, ומצד שני, לשמור על הבריאות של כולנו.

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין:

תודה. מזכירת הכנסת, בבקשה.

ירדנה מלר הורוביץ:

תודה. אני נשאלתי בסבב הקודם, איך. אני לא נכנסת לעניין הפוליטי, אבל כדי לקיים דיון - בדרך כלל יש שני סוגי דיונים: יש דיון סיעתי, ורוב הדיונים הם אישיים. כדי לקיים דיון אישי ולשמור על הבקשות לשמירת בריאות הציבור, אפשר בקבוצות כפי שאתמול שמרנו – עשינו אתמול בקבוצות של שלושה, כי היו בעלי תפקידים – נשיא המדינה, יושב-ראש הכנסת, היה סדרן. אז במגבלות האלה אפשר.

לגבי הצבעות, יש שלושה סוגי הצבעות בכנסת: יש הצבעה אלקטרונית, יש הצבעה ידנית ויש הצבעה שמית, אבל זה לפתחם – יושב-ראש הכנסת.

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין:

תודה. איל, בבקשה.

היועץ המשפטי לכנסת איל ינון:

אנחנו מזה תקופה ארוכה – בלי קשר למשבר הקורונה – נמצאים במשבר פוליטי-חוקתי עמוק שגורם לאי-תקינות משטרית נמשכת, שבה מערכת האיזונים והבלמים, שמורכבת מהרשות המחוקקת, המבצעת והשופטת - לא נמצאת באיזון הנכון, כי הרשות המחוקקת לא קיימת דה-פקטו כבר שנה. עכשיו אנחנו במצב עוד יותר גרוע, שבצדק הממשלה נוקטת בפעולות רציניות ומשמעותיות, כשאין עליה שום בקרה, פיקוח, איזון, ביקורת; יש אולי ביקורת ציבורית בחוץ, אבל מה לעשות שמשטרית במדינה דמוקרטית

התפקיד המרכזי של הגוף שמפקח זה הרשות המחוקקת. לכן יש לנו גם חובות על פי חוק, שעם כל הכבוד למצב הקורונה - לפחות ברגע זה; יכול להיות שזה עוד ילך ויחמיר - אין סיבה להשהות את החוק שמחייב בתחילת כנסת לבחור ועדה מסדרת בהקדם האפשרי, שמחייב להקים ועדות חוץ וביטחון וכספים זמנית. אני לא מדבר - היושב-ראש אמר, וזה בהחלט ראוי וסביר להקים גם ועדה לקונה, לכל אבל זה דווקא החוק לא מחייב אותנו, אבל לפחות הדברים המינימליים, שמתניעים את המקום הזה, כי תבינו - כל האיזונים - אני רואה את זה ביומיום כי אני נפגש עם החומרים ועם המכתבים שאני מקבל והבג"ץ - האיזונים מופרים פה כבר תקופה ארוכה, בלי קשר בכלל לקורונה. הסיפור של הקורונה רק מגביר את העניין הזה.

לכן - אמרתי גם בישיבה הקודמת - אני לא רואה מצב איך אנו מסבירים בסדר-היום: לא נקים את זה, מחר לא נקים את זה, אבל בימים הקרובים, אם לא נצליח להתניע את הכנסת, בסוף נמצא את עצמנו במצב מביך מול עתירות בבג"ץ, שבג"ץ מכריח את הכנסת ומחייב אותה לקבוע הרכבים וקובע לה את המפתחות, ואנחנו בעצמנו מכניסים את עצמנו לזה. לכן חייבים או להגיע להסכמה, כפי שהיה מקובל משך 70 שנה. אנחנו בדקנו אחורה - תמיד ועדה מסדרת הובאה בהסכמה להצבעה במליאה, כי הוועדה המסדרת - להבדיל מחוץ וביטחון וכספים - מחייבת הצבעה ואישור במליאה. חוץ וביטחון וכספים זה רק הודעה במליאה. לכן אפילו לא חייבים לכנס את המליאה כדי שהוועדות האלה יתחילו לפעול. את המסדרת יהיו חייבים להביא להצבעה במליאה. אם לא תהיה הסכמה, לא תהיה ברירה, ובפעם הראשונה יצטרכו להביא גרסאות להרכבים להכרעת המליאה.

כמו שהיושב-ראש אמר והמנכ"ל, זה באמת יותר מסובך עכשיו לקיים גם הצבעות וגם דיונים במליאה, אבל אני לא רואה איך אנחנו מסתכלים על עצמנו כמדינה, כשרוב - בדקנו בעולם - חוץ, נדמה לי מספרד ואיטליה, שמצבם הרבה יותר קשה מאתנו, והם השעו זמנית אולי פעילויות של כל הפרלמנטים באירופה, שהיא במצב הרבה יותר קשה, לפחות על הנייר, ולפי מה שהם אומרים לנו, הם עובדים. אנחנו לא יכולים לדעת, להיות במצב שאנחנו אומרים: אלקין וניסנקורן רבים, ולכן אנחנו עכשיו השעינו את הפרלמנט הישראלי לעוד כמה חודשים. זה בעיניי זה לא נכון, זה אבסורד. זה מציב אותנו כמדינה שהיא לא במקום שאנחנו צריכים להיות בו. לכן צריך להתכנס להכרעות בסופו של יום, ואם תוך כמה ימים לא יהיו הסכמות, יצטרכו להביא את זה למליאה. את כל זה אני אומר כמובן בכפוף לזה שאין שינוי דרמטי במצב - לא מטילים סגר על המדינה, ואז נצטרך לחשוב איך אנחנו פותרים. אגב, גם לזה בעיקרון יש לנו מה שנקרא כנסת תמיד. כנסת תמיד זה פקודת מבצע - לא דיברו על קורונה; דיברו על רעידות אדמה, על טילים.

אלברט סחרוביץ:

זה לא רלוונטי לפה.

היועץ המשפטי לכנסת איל ינון:

לכן אני אומר - בכל מקרה יהיה קשה להציג, איך הממשלה עובדת - לפחות בדרג הבכיר שלה - גם הפוליטי וגם המקצועי - ואיך בית המשפט, בג"ץ יושב יום-יום; אנחנו משתתפים בדיונים שם - והכנסת מתה, לא קיימת.

מרב מיכאלי (העבודה-גשר):

אין חולקת על זה שהכנסת חייבת לעבוד. בעיניי זה מעל לכל מחלוקת.

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין:

כדי לסכם את הפרק הזה, גם בעקבות דברי היועץ המשפטי: מכיוון שלא מצאנו תקדים לכך שיותר משבוע מיום הקמתה של הכנסת לא קמה ועדה מסדרת, אז אני לא מתכוון גם לקבוע תקדים כזה. זאת אומרת אם, נגיד, מחר, מחרתיים, לצורך העניין, לא יגיעו להסכמה - בישיבה הקרובה נביא את זה להכרעה. מצב מבוזר, מאוד לא רצוי, אבל אני מסכים מאוד עם מה שאמר איל, וגם תרשו לי להניח שבלי כל קשר למי שייך פה לאיזה צד - כולם מסכימים: אנחנו לא נהיה במצב, ולא מעניין אותי אפילו בג"ץ - אני לא חושב שיתערב, אבל אנחנו חייבים את זה לעצמנו, ובלי שנקים ועדה מסדרת אי-אפשר להתניע שום דבר, כי דרכה עובר כל השאר. סליחה. בבקשה.

מרב מיכאלי (העבודה-גשר):

אני מציעה שנעבור פשוט לדיון קונקרטי על הרכב הוועדה.

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין:

הרכב הוועדה - לעדכן עומד הוויכוח. אומר חבר הכנסת ניסנקורן – תקנו אותי ירדנה או איל, אם אני טועה - אומר חבר הכנסת ניסנקורן: יש 61, 59 לאחר מכתב שקיבלתי מחברת הכנסת אורלי לוי, שהיא בעצם לא חלק מהסיעה.

היועץ המשפטי לכנסת איל ינון:

יש 61, 58 כרגע.

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין:

נכון, ו-1. אומר אבי: זה ההרכב של הוועדה המסדרת, זה מה שיש לשקף.

לעומת זאת, אומר אלקין: החוק דורש הרכב לפי גודל הסיעות. צריך למצוא מפתח שישקף באופן הכי אמיתי את גודל הסיעות, וזה מתקז גם לבקשה שלי - היא לא יכולה להיות דרישה, אבל היא בקשה - להקים ועדות מצומצמות, כי אני לא יכול לחסום בגופי חבר כנסת שאומר: אני חבר ועדה ואני יושב, ואתה לא תעשה לי שום דבר.

מרב מיכאלי (העבודה-גשר):

ברשות אדוני – אני לא השתתפתי מעולם בהקמת ועדה מסדרת - מה היה המפתח בדרך כלל?

היועץ המשפטי לכנסת איל ינון:

משתנה. היו תמיד הסכמות על זה, ובסופו של יום זה תמיד שיקף את המצב בתחילת הכנסת.

דובר:

כמובן, אם נעלה להצבעה במליאה, כנראה שהיא תתאם את מה שהצביעה הוועדה המסדרת או ועדת הכנסת. תקן אותי אם אני טועה.

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין:

כן. הייחודיות פה של המצב זה הנזילות הפוליטית. אני עד עכשיו כבר שעתיים בדיון בלי לומר מילה אחת פוליטית, אבל תרשו לי - ולא להתנפל עלי - איפה ההבדל, כי פה דיברו, מצב ללא תקדים, 61. המון פעמים היה 61, כולל בכנסות האחרונות. אבל 61 היו הממשלה העתידית. כאן זאת שאלה שמוטלת בספק. אני בזהירות נוגע בפוליטיקה - זאת שאלה שמוטלת בספק. שם היה ברור: זה הגוש שהולך להקים ממשלה.

מרב מיכאלי (העבודה-גשר):

מה זה משנה מבחינתך?

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין:

אני אגיד לך. אמרתי את זה לאחמד טיבי – אני לא קובע - כי אחמד טיבי, למשל, ברור שהוא חלק מ-61, אומר: כן, 61. ואמרתי לו עקיצה בזמן שלא הייתה ישיבה, אמרתי: אבל אתה האינטרסנט הכי גדול לכיוון השני, כי כנראה, צר לי לבשר לך, אבל אם תקום ממשלה, לא תהיה בה, אז אתה, לפי גודל הסיעות, הסיעה השלישית בגודלה. זאת אומרת שיש פה הבדל במשחק, שלא ברור מה תהיה עדיין הממשלה; ההרכב הזה הוא נזיל.

איילת שקד (הימין החדש):

אבל צריך שהוועדות יהיו בגודל של עשרה חברים, לא?

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין:

אני מאוד הייתי מבקש.

איילת שקד (הימין החדש) :

אז בסך הכול נציג מכל מפלגה.

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין :

כנראה אי-אפשר לעמוד בזה, אבל לפחות לצמצם את זה למינימום. בבקשה, עודד.

עודד פורר (ישראל ביתנו) :

אני רוצה לומר כמה דברים. אחת, אין חולק על החשיבות של הוועדה המסדרת – אגב, גם בקביעת סדרי דיון, זאת אומרת, אם אנחנו נצטרך לקבוע איך אנחנו עושים איזשהו דיון במליאה, כזה או אחר, מישהו יצטרך לקבוע גם איך נכון לעשות את זה. זה מאסט. אני אישית גם לא חושב שיש לנו יומיים או שלושה. יש להבין. יש עוד איזה אירוע, שקורה פחות משלושה שבועות – ערב פסח. כלומר הכנסת שלא תפקדה גם ככה, עוד מעט יוצאת עוד פעם לפגרה.

היועץ המשפטי לכנסת איל ינון :

היא גם לא יכולה לצאת לפגרה בלי החלטת הוועדה המסדרת.

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין :

נכון.

עודד פורר (ישראל ביתנו) :

זה גם צריך להיות לנגד עינינו, כי כל יום שחולף לא מאפשר את התהליכים.

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין :

אגב, ועדות עובדות בפגרה – ניתן פה אישורים מרחיקי לכת.

עודד פורר (ישראל ביתנו) :

כל שבוע שעובר – אחר כך ייכנסו לפסח, ואחר כך יום הזיכרון ויום העצמאות.

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין :

צודק, אבל צריך גם להבין – מתי חוזרים מהפגרה – תמיד אומרים : בתקופה הזאת מה פתאום? אנחנו עסוקים מן הבוקר עד הערב. לא יהיו כל האירועים הללו. אפילו "לכל איש יש שם" אנחנו חושבים על מתכונת אחרת – כלומר קובעים, שאין.

עודד פורר (ישראל ביתנו) :

אני אומר את זה כדי להביא את העמדה שלנו, שמבחינתנו זה היה צריך לקרות אתמול, לא היום – ברמה הזאת.

אני קראתי את הנחיות משרד הבריאות כפי שפורסמו. פורסמו הנחיות משרד הבריאות מעודכנות. לא מופיעה שם ההנחיה על עשרה אנשים. מופיעה הנחיה של שני מטרים.

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין :

ההנחיות החדשות אומרות לך אפילו לא לצאת לחוף הים.

עודד פורר (ישראל ביתנו) :

קשה להסביר לאזרחים איך עושים חגיגות ונשיקות – וגם איך לא מתפקדים. לכן אנחנו כן צריכים למצוא את האיזון הזה. לא יהיו עשרה אנשים, אז יהיו 15 או 20 איש. נשב באולם כמו אולם ירושלים במרחק של שני מטר אחד מהשני - אפשר לקיים ישיבה. זה לא משהו שאנחנו לא נדע לעשות.

גם אין שום בעיה באמצעים הקיימים כיום - בכל חדר יכול לשבת חבר הכנסת ואת הדיון לעשות בוודאו קונפרנס, ואחר כך את ההצבעה לעשות בפורום מצומצם יותר; אפילו בפורמט כמו שעשינו בהשבעה. כלומר אתה יכול לייצר את הדיון כשאנחנו יושבים בחדרים. פתרונות אפשר למצוא. אני חושב שמחובתנו למצוא פתרונות, כולל אגב אם יש איזשהו חשש - אתה גם יכול לדרוש שיעשו בדיקות לחברי הכנסת, כפי שעשו בדיקות בממשלה. יש פה גם עניין ציבורי.

לדעתי, אדוני היושב-ראש, אנחנו צריכים לצאת מפה עם החלטה כזו או אחרת. אם זה אומר שצריך מחר להביא את המליאה, ולהצביע במליאה, צריך לעשות את זה ולהצביע על הרכב. או אפילו היום.

יעקב אשר (יהדות התורה):

יכול להיות שאין הסכמה על האופרציה.

עודד פורר (ישראל ביתנו):

אם הרכב הוועדה המסדרת לא ישקף את מאזן הכוחות הקיים בכנסת, אתה תיגרר לדיון, אין פה שאלה. אם מישהו רוצה להתעקש על זה שהוא רוצה להגיע בנוסחה מתמטית כזו או אחרת להרכב ועדת כנסת שלא ישקף את המצב במליאה, בסדר. זאת זכותו לדחוף לשם. אני חושב שזה קצת חוסר אחריות. הרי כדי שתקום ממשלה צריכות להצטרף אליה סיעות – תצטרף סיעה כזו או אחרת, וההרכב משתנה.

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין:

אני אדיש בנושא הזה.

עודד פורר (ישראל ביתנו):

לדעתי לא צריך לחכות לא יום ולא יומיים. אין החלטה פה – תחליט המליאה.

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין:

תודה. בבקשה, יעקב.

יעקב אשר (יהדות התורה):

אדוני היושב-ראש, אני מנסה לעשות השוואה, כי מדברים על מפעל חיוני וכו'. השאלה מה חיוני. הרי גם עכשיו מה שמדברים, ומי יודע מה הולך לקרות בעוד כמה שעות ובעוד יומיים – כי לפי מה שנראה לי, אנחנו הולכים לפאזה אחרת – כך זה נראה – לכן כשאנחנו אומרים מפעל חיוני, איך בוחנים אותו? נגיד שיש לך מאפיה, ואתה חייב להעסיק כדי לתת לחם לכל המדינה 100 עובדים, אבל בשביל באגט צרפתי מיוחד עם משהו מסוים צריך עוד 80 עובדים. אף אחד לא יאשר לך את זה.

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין:

לכן אני אומר – אין תסריט שיגישו לי פה עכשיו הצעות לסדר-היום. דברים חיוניים.

יעקב אשר (יהדות התורה):

אני רוצה לדבר לחברי חברי הכנסת, כי כולנו, ברוך השם, אנשים עם רמת משכל שאנחנו מבינים אחד את השני. אני חושב שהבעייתיות פה – שכל אחד בא עם דברים אחרים. אנחנו מדברים על קורונה, ואחר חושב על נושאים משפטיים, שאני אדיש כרגע לעניין שלהם - לתקן משהו שכבר עשרים שנה עובד, וזה הרמייה הכי גדולה שיכולה להיות כלפי הציבור. לכן הסיסטם שאני מעריך שצריך להיות הוא שבזעיר אנפין - כל דבר לעשות, ולהגיע להסכמות, כי אם האנשים המבוגרים האלה לא יודעים להגיע להסכמות – זה הכי גרוע. צריך להיצמד פחות או יותר להנחיות ולדברים שאנחנו דורשים מהילדים שלנו ומהאנשים שלנו, וכל הנושא של לימוד, והדברים האלה של ביטול תורה – אנחנו חושבים שזה סכנה, אבל אנחנו אנחנו עושים את

זה, ומתעמתים עם אנשים וכו'. לא נדבר על מקוואות ודברים מהסוג הזה. אם אנחנו מפעל חיוני, בואו נתעסק רק בדברים החיוניים באמת, באמת. דברים חיוניים – יכולה להיות ועדה מסדרת גם של ששה אנשים בדברים חיוניים, וגם של שמונה, ואם צריך – עד עשרה. כל הוויכוחים האלה – אם זה משקף או לא – למה זה צריך לשקף? לקורונה? להחלטות עכשיו שקשורות לביטחון או לחיים של האזרחים בשעת חירום? לכן אני אומר – יהיה לנו מספיק זמן להתרחב ולריב ולעשות הרבה מאוד תרגילים פרלמנטריים, אבל להשתמש במצב היום, דווקא במצב היום, ולעשות איתו תרגיל, ולא – זה התרגיל. הרי מדברים פה על דברים – זה מדבר על הצעת חוק שהגיש, וזה מדבר על הצעת חוק שהוא הולך להגיש, ואנחנו עובדים על כולם בעיניים.

לכן צריכים להיות מינימליסטיים, ענייניים. צריכות להיות נציגות של כל סיעה, של כל דעה – נכון, צריך למצוא את הנוסחה, לשבת עשר שעות. להגיע למצב של מליאה – לטעמי זו תהיה טעות, כי המליאה לא תסתיים בהצבעה; יהיו שם נאומים, סיפורים ורביזיות. צריכים להושיב את שלושת הקודקודים עם האנשים המתאימים, עד שייצא עשן לבן – אבל כשהדבר המנחה הוא שיש הסכמה בין כולם: לא מנצלים את התקופה הזו.

מרב מיכאלי (העבודה-גשר):

אם הפורום הזה יצליח להגיע להצעה מוסכמת, אולי גם החצי השני יסכים עליו.

יעקב אשר (יהדות התורה):

אני חושב שאם תהיה הסכמה, שכל מה שעולה לדיון בכנסת בתקופה הקרובה – בלי לקחת זמן כרגע – בוא נראה מה יהיו ההתפתחויות – יהיה רק לצרכים האמיתיים החשובים, ברגע שתהיה הסכמה אמיתית, שתעוגן בצורה כזו או אחרת – תוך עשר דקות יגיעו גם להסכמה על מי הוועדה המסדרת.

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין:

תרשה לי לנחש למה צריך את הרוב של אחד בוועדה. בבקשה.

מרב מיכאלי (העבודה-גשר):

אני רציתי להציע את הדבר הבא: אני חושבת של ההרכב של הוועדה – באמת אין מנוס שישקף את המצב במליאה. אפשר להסכים שפורום הוועדה יהיה גדול מעשרה, ואז מה שאפשר להסכים לצורך הכינוס – ותגיד לי, עודד, אם זה נראה לך הגיוני – זה שאפשר להתקזז. כלומר פיזית לשיבה יוכלו להגיע פורום יותר קטן.

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין:

נציג מכל סיעה. אבל זה תלוי בהסכמות, שכרגע אין.

מרב מיכאלי (העבודה-גשר):

לא. אם היחס בוועדה הוא, למשל, 17 – ואז זה 8-9, שמייצג, ואז לא חייבים לבוא כל ה-17, כי יכולים להתקזז. אז אפשר גם לעשות ועדה מסדרת, שהיא עונה על הצורך של שיקוף היחס במליאה, וגם להתכנס פיזית בפורום יותר קטן. זאת הצעתי.

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין:

תודה. בבקשה.

איילת שקד (הימין החדש):

אדוני, לא יכול להיות שאנחנו לא מפקחים על מה שקרה אתמול. אני בעד התקנות. אני בעד שיהיה פיקוח הדוק של ועדת חוץ וביטחון ומליאה שקופה ופתוחה – חייבים להתחיל את זה מייד. כנייל על משרד הבריאות. יש הרבה דברים שאפשר לעשות אחרת, ו-וודאי נדרש פיקוח של הכנסת. צריך להקים את הוועדות. אני חושבת שהאחריות שלך, יושב-ראש הכנסת, היא שבשבוע הבא יהיו ועדות מתפקדות. עדיף להגיע להסכמות. אם לא, תקבע מנהל יום חמישי, ואין מה לעשות. המצב גם ילך וידרדר לאט-לאט, אז אין טעם לדחות את זה.

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין:

אני לא יכול לקבוע ליום חמישי, כי אין לי ועדה מסדרת.

איילת שקד (הימין החדש):

אז אפשר ביום שני.

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין:

הפצרתי בהם – לקחתי גם את אלקין וגם את ניסנקורן לשיחה אישית. אפשר להגיע להסכמה. אני לא רוצה לזרוק פה מספרים.

איילת שקד (הימין החדש):

כולם מכירים את המצב. בואו לא נשחק משחקים. קח את שני ותגיעו להסכמות. אני חושבת שכן צריך לצאת לפגרה, אבל תכף פסח, אבל כן כמובן שהוועדות ימשיכו לפעול הוועדות.

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין:

גם המליאה. אם, בעזרת השם, יקימו ממשלה – מה פגרה מפריעה לנו? אורלי, בבקשה.

אורלי לוי אבקסיס (העבודה-גשר):

רציתי לשאול את איל ינון, מה קורה במקרים אחרים, כאשר אין הסכמות באירועים שבהם נהוג שמגיעים להסכמות?

היועץ המשפטי לכנסת איל ינון:

גם כשיש הסכמות, צריך להביא להכרעה בהצבעה – רק ההצבעה אינה דרמטית.

אורלי לוי אבקסיס (העבודה-גשר):

האם התקנון יכול לעבוד כברירת מחדל? היום אנחנו קובעים תקדים. מאחר שאירוע כזה עוד לא קרה, חשוב שיהיה פה יועץ משפטי שייתן את דעתו על כל הסוגיות, כי התקדים הזה ישתמש או יהווה התנהגות באירועים דומים בעתיד. לכן האחריות היא כפולה ומכופלת. היה ראוי שהמבוגרים האחראיים או אלה ששואפים להיות – יישבו וימצאו מה הנוסחה, אבל אם לא, אולי אפשר לקחת את הנוסחה של התקנון, ולהפוך אותה למחייבת. לא יודעת – צריך לקחת את זה בחשבון.

צריך לבדוק מה הם אותם מספר הפקידים או נושאי התפקידים שאינם נבחרו הציבור שמחויבים להיות בכל ישיבה של ועדה. מספרם חייב להשפיע על הרכב הוועדה. בלי הדבר הזה אנחנו לא יכולים. גם אם משרד הבריאות מחייב אותנו או לא, יש הנחיות שיש איזה רציונל שעומד מאחוריהם. זה שאנחנו אומרים שאנחנו מוחרגים – בסדר, אבל אנחנו גם צריכים להיות זהירים, כי מסתכלים עלינו כמי שקובעים, ולפעמים זה מגדל השן שאמור לשדר גם החוצה. לכן ראוי מאוד.

לגבי ההצעה של מרב – אין בעיה להתקזז, אבל אם לא קבעת את המפתח, מי יתקזז עם מי? לכן השאלה פה היא שאלת המפתח.

אני חושבת שבנושא של אם אנחנו נראה איזשהו - בצורה כזו או אחרת - מצד אחד, שאנחנו לא עושים תפקידנו, מאז ומתמיד ועדת הכנסת, חוץ וביטחון ו-וועדת הכספים עבדו בשוטף. מה שמעבר לזה אולי לא צריך כדי לא לסכן גם את באי הבית האלה, אלה שעובדים פה בשביל הפרנסה הפרטית שלהם, ובל נשכח שיש פה גם אנשים שנמצאים בסיכון אמיתי - אלו שנמצאים בגילאים מסוימים ובעיות לב ובעיות ריאות ומחלות כרוניות. הרי אנחנו מדירים אותם. אם נעשה יותר מהוועדות הקבועות או החשובות בתקופות המעבר, אנחנו אוטומטית מדירים את כולם להשתתף בדיונים במליאה - אלה שנמצאים בקבוצות סיכון. ייתן דעתו איל ינון. אני לא חושבת שזה ראוי, אבל כשאנחנו באים לשאלות הללו, אני חושבת שראוי שנוכח את כל התמונה הזו, מה קורה פה. הפחד הגדול הוא שמתוך המקום של המאבקים האלה אנחנו נקבע נורמות לשנים הבאות ולדורות הבאים בצורה שהיא שלומיאליט ואולי יותר מכל מעידה על המצב היום.

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין:

קודם כל תודה רבה. אני חושב שאת מאוד צודקת, כי למה אני כל כך מאוהב בהכרח שיגיעו להסכמות - בדיוק מהסיבה הזאת.

איילת שקד (הימין החדש):

תשב אתם היום מהיום עד הלילה.

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין:

אני יושב איתם, אבל בינתיים זה לא כל כך מצליח. נשתדל מאוד, ואם לא, נכריע בהצבעות. את צודקת, שדברים שאנחנו קובעים עכשיו בלחץ בלהט הקורונה ושאר הדברים, ושמעתי את היועץ המשפטי, למשל, כבר לפני זה על נושא של כל מיני חברי כנסת שמופיעים, ודאי חדשים, שאומרים: מה הבעיה? נצביע מן הבית, נצביע מרחוק וזה. ברור שאם פעם אחת יקרה דבר כזה, אנחנו - כל מי שבמשלחת רשמית של הכנסת בחוץ לארץ ידרוש להצביע מחוץ לארץ וכן הלאה וכן הלאה. לכן אני אומר - כל הדברים צריכים להיות גם בתחום הסבירות, ולא להוות תקדים להבא. אף אחד לא יזכור שזה היה בקורונה.

יעקב אשר (יהדות התורה):

לכן חייבים צמצום למינימום של מה שצריך לעשות.

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין:

זה ברור - אמרתי - נביא רק נושאים חיוניים. על גידול חסה בשטחים אנחנו נדון בהזדמנות אחרת.

מרב מיכאלי (העבודה-גשר):

ברשות אדוני, קודם כל, לעניין הדברים הנחוצים, הבעיה היא שכרגע יכולנו להתנהל עם המשבר הפוליטי הזה - זה דבר נורא, האופן שבו הפוליטיקה שלנו מתנהלת בשנה האחרונה, הוא גרוע דיו, אבל מה שהופך את זה דחוף זה באמת בגלל שיש דברים דחופים ונחוצים והכרחיים לדון בהם, החלטות שמתקבלות על-ידי ממשלה - מה שאילת הזכירה קודם - החלטה שעברה בלי פיקוח פרלמנטרי, שזה באמת לא עובר בגרון בשום פנים ואופן, העניין הזה של עירוב השב"כ במעקב אחרי אזרחיות ואזרחים - זה רק דוגמה, באמת אפס קצה.

המחויבות של הכנסת לעבוד היא לא נתונה בכלל לשאלה ולספק. זה חייב להיות מוסכם על כולם. לכן אם חלילה אתה לא מצליח להגיע איתם להסכמות, אז צריך את המליאה לכנס מחר - אי-אפשר לחכות עם זה.

אורלי לוי אבקסיס (העבודה-גשר):

איך מכנסים טכנית מליאה בימי קורונה והוראות כאלה? איך נערך הדיון?

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין:

הצבעה שמית.

מרב מיכאלי (העבודה-גשר):

יש הבדל בין לדבר על הצבעה לא בנוכחות, שזה דבר שאף אחד מאתנו לא העלה כאן בפורום הזה - האופציה של להצביע מרחוק.

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין:

נתתי את זה כדוגמה קיצונית בכוונה.

מרב מיכאלי (העבודה-גשר):

אבל כל מיני אנשי מקצוע אחרים, שצריכים להגיע לוועדה בשביל לשמוע אותם, יכולים כן לשמוע אותם בווידאו קונפרנס. לא חייבים לבוא.

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין:

נכון מאד.

מרב מיכאלי (העבודה-גשר):

כלומר השאלה של כמה נוכחות ונוכחים בחדר - את זה כן אפשר לפתור באמצעים אלקטרוניים.

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין:

לא.

מרב מיכאלי (העבודה-גשר):

למדינת ישראל יש יכולות הצפנה גבוהות מאוד.

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין:

מישהו כבר העלה את העניין הזה שיש עובדים שאי-אפשר להוציא אותם מהדיון בוועדה, כי אז הוא מתייטר - היועץ המשפטי, מנהלת הוועדה. זה ברור. זאת אומרת לפחות עוד שלושה-ארבעה. זה בילט-אין בדיון. את צודקת לגמרי, שנציג משרד האוצר ומשרד הבריאות ומי שלא יהיה יהיה, היום בסקיפ אפשר לשמוע אותו.

מרב מיכאלי (העבודה-גשר):

אם יהיו בחדר מספיק גדול לא 10 אלא 15 – נעמוד בזה.

יו"ר הכנסת יולי יואל אדלשטיין:

נכון. השאיפה שלי - כמה שיותר מהר להקים ועדות. למה אני קצת מהסס – אל"ף, אני עדיין מאוד מקווה שיגיעו להסכמות; דבר שני, אנחנו צריכים לתת מענה אמיתי לנושא של דיון, והעלו פה כל מיני הצעות - מן החדרים וכו'. אל תשכח - לסבך אפשר בכל מיני דברים, ובתוך עמי אני יושב, ואני דווקא, מכיוון שהיטבתי, ששבע שנים שהח"כים לא ילכו לבג"ץ - אז לי מותר לומר שלצערי הרב, גם במה שנחשב הצד שלי, כשנח להם אז רצים לבג"ץ. לכן אני אומר - אני לא רוצה להיות במצב שאין הסכמה, יגידו: זה לא דיון, לא מתאים לי לדבר בווידאו, רוצה שכולם יישבו מולי, רוצה לשכנע אותם, ילכו לבג"ץ. אני רוצה עדיין לנסות למצות. אם לא, אני לא הולך למשוך את זה, ואמרתי - מצאנו תקדים, רק הכי-הכי - שבוע מהקמת הכנסת - לא נעבור את התקדים הזה, והמבין יבין.

תודה רבה. גם אתם – עודד, יעקב, כל אחד בצד שלו – תדחפו את החבר'ה.

מש/6

העתק פניית יו"ר סיעת כחול
לבן אל יו"ר הכנסת מיום

17.3.2020

כנסת ישראל

17.3.2020
כ"א באדר תש"פ

לכבוד:
ח"כ יולי יואל אדלשטיין
יו"ר הכנסת

הנדון: בקשה דחופה לקיום הצבעה במליאה על הקמת הוועדה המסדרת

א.נ,

לצערונו, כנסת ישראל משותקת תוך פגיעה חמורה בדמוקרטיה, כאשר עם השבעת הכנסת ה- 23 לא הוקמה ועדה מסדרת כנדרש. מציאות זו בלתי אפשרית ומסוכנת למושטר הדמוקרטי בישראל.

נוכח משבר הקורונה, על הוועדה המסדרת להקים בדחיפות את ועדת הכספים הזמנית, ועדת חוץ וביטחון הזמנית, ועדת בריאות לענייני הקורונה וכן ועדות נוספות שתדרשנה.

אין להכביר בחשיבות הקמתן ועבודתן של ועדות אלה בעת חירום זו. אנו מצויים בתקופה של חוסר ודאות מוחלט, מבחינה בריאותית וכלכלית. הציבור מסתגר בביתו, מאות אלפי בעלי עסקים קורסים. המשבר הלאומי שעמו מתמודדת הממשלה מחייב כי לצדה תעמוד כנסת מתפקדת, שתגיב במהירות ותסייע להגן על שלומו ורווחתו של הציבור.

היעדרן של ועדות פרלמנטריות כבר הביאה לפארכה, עת נעשה מחטף עם תיקון תקנות שעת חירום, המאפשר מעקב אחר אזרחי מדינת ישראל, ללא דיון וללא ביקורת ראוי.

על כן, יש הכרח להקים באופן מיידי את הוועדה המסדרת אשר תורכב מ- 17 חברים אשר ייצגו את כל סיעות הבית, בהרכב כדלקמן -

הליכוד: 5 חברים	יהדות התורה: 1 חבר
כחול לבן: 5 חברים	ישראל ביתנו: 1 חבר
הרשימה המשותפת: 2 חברים	העבודה-מרצ: 1 חבר
שי"ס: 1 חבר	ימינה: 1 חבר

לפיכך, **הריני לבקש כי לסדר יומה של מליאת הכנסת הועלה הצבעה לאישור הקמת הוועדה המסדרת בהרכב המוצע, לא יאוחר ממחר, יום רביעי 18.3.2020, כ"ב באדר תש"פ.**

אבקש להדגיש, כי עם אישור הקמת הוועדה על ידי מליאת הכנסת, תקיים הוועדה המסדרת את דיוניה בהתאם להנחיות משרד הבריאות כפי שהועברו למנכ"ל הכנסת במכתבו מיום 16.3.2020.

מצורפות חתימות 61 חברי כנסת.

בברכה,

ח"כ אבי ניסנקורן
יו"ר סיעת כחול לבן

טל': 02-6753333 דוא"ל: anisankoren@knesset.gov.il
משכן הכנסת קרית בן-גוריון, ירושלים 91950

מש/7

העתק חוות דעת היועץ המשפטי
לכנסת מיום 18.3.2020

היועץ המשפטי לכנסת

סימוכין: 01001120
ירושלים, כ"ב באדר התש"ף
18 במרץ 2020

לכבוד
חה"כ יולי (יואל) אדלשטיין
יושב ראש הכנסת

שלום רב,

הנדון: בחירת הוועדה המסדרת בכנסת ה-23

בעקבות פניית יושב ראש סיעת כחול לבן, חה"כ אבי ניסנקורן, ופניות של חברי כנסת נוספים, וכן גורמים מחוץ לכנסת, אני מתכבד לפנות אליך בעניין שבנדון כדלקמן:

1. סעיף 2א(א) לחוק הכנסת קובע כי "הכנסת תבחר, מוקדם ככל האפשר לאחר היבחרה, ועדה מסדרת; בראש הוועדה המסדרת יעמוד חבר הכנסת מהסיעה של חבר הכנסת שעליו הטיל נשיא המדינה את התפקיד להרכיב ממשלה". עוד יצוין כי ההרכב כפוף להוראת סעיף 2א(ב) לחוק שלפיה "הייצוג בוועדה המסדרת יהיה לפי גודלן היחסי של הסיעות, ובלבד שלכל סיעה בת 4 חברים או יותר יהיה נציג בוועדה המסדרת".
2. סעיף 2א הנ"ל נחקק בשנת 2000 במטרה לעגן את הקמתה ועבודתה של הוועדה המסדרת שפעלה עד אז מכוח נוהג. עוד קודם לכן, וגם לאחר חקיקתו של הסעיף, נהגו להיפגש נציגי הסיעות שנבחרו, לעתים עוד לפני כינוס הכנסת החדשה, ולגבש הרכב של הוועדה המסדרת שיובא לאישור מליאת הכנסת.
3. כאמור, חוק הכנסת אינו נוקב במועד מסוים לבחירת הוועדה המסדרת, אלא קובע כי הדבר ייעשה "מוקדם ככל האפשר". בפועל, מאז שנחקק סעיף 2א הקפידו הכנסות השונות לבחור את הוועדה המסדרת בסמוך לאחר כינוסן. בכנסת ה-16, שהיתה הכנסת הראשונה לאחר חקיקת סעיף 2א, נבחרה הוועדה המסדרת למחרת כינוס הכנסת. בכנסות ה-18 וה-19 נבחרה הוועדה 6 ימים אחרי כינוס הכנסת. בכנסות ה-17, ה-20, ה-21 וה-22, נבחרה הוועדה המסדרת ביום כינוס הכנסת.
4. הדחיפות בהקמתה של הוועדה המסדרת נובעת מכך שהיא האורגן הראשון שנבחר בכנסת לאחר כינוסה, אשר מתניע את פעילותה של הכנסת החדשה. הוועדה המסדרת בוחרת ועדות זמניות לענייני כספים וחץ וביטחון, על מנת לאפשר פיקוח פרלמנטרי בעניינים בווערים, ממליצה על הקמת ועדות הכנסת הקבועות, ממליצה על זהות הסגנים הזמניים ליושב ראש הכנסת על מנת לאפשר את ניהול ישיבות הכנסת ולאשר הנחת הצעות חוק פרטיות על שולחן הכנסת, ומוסמכת להמליץ על בחירת ועדות מיוחדות על מנת שניתן יהיה לקיים ישיבות פיקוח וחקיקה עד להקמת הוועדות הקבועות. הוועדה המסדרת היא גם המוסמכת לאשר החלטות הנוגעות לעבודת הכנסת וסדרי הבית כגון שינוי מועדי ישיבות, פגרות וכד'.

5. על פי בדיקתנו, עד היום הרכב הוועדה המסדרת הובא לאישור מליאת הכנסת בהסכמת הסיעות הגדולות, והדבר בא לידי ביטוי בכך שתמיד הוצגה הצעה אחת בלבד שזכתה לרוב גדול בקרב חברי הכנסת. ואולם, הנוהג שלפיו מובא לאישור המליאה הרכב אחד מוסכם, ראוי ככל שיהיה, אין בו כדי לגבור על הוראת החוק המפורשת המחייבת להקים את הוועדה המסדרת "מוקדם ככל האפשר", ואין בו כדי למנוע או כדי לעכב באופן בלתי סביר את הקמת הוועדה המסדרת בהיעדר הסכמה.
6. כידוע, הכנסת ה-23 התכנסה שלשום, ביום 16.3.2020, ומאז נעשו ניסיונות להגיע להסכמה בין הסיעות בדבר הרכב הוועדה המסדרת, שלצערי לא צלחו. סוגיה זו גם נדונה אתמול בישיבות נציגי הסיעות שהתקיימו בלשכתך, ושבהן נכחתי אף אני, ואף היום נערכו מגעים בנושא.
7. בנסיבות אלה, וככל שלא תהיינה הסכמות עד לתחילת שבוע הבא, תקום חובה לשים על סדר יומה של הכנסת ללא דיחוי נוסף את בחירתה של הוועדה המסדרת. מובן, כפי שגם ציינת במכתבך מהיום לחברי כנסת, כי אין בהגבלות שהחלת מתוקף סמכותך על מספר השוהים בו זמנית באולם המליאה, מטעמים של בריאותם ושלומם של חברי הכנסת, כדי למנוע קיום דיונים והצבעות במליאה.
8. ככל שסיעות הכנסת יבקשו להציע הרכבים שונים, יובאו ההצעות להצבעה לפי גודל הסיעה או הסיעות המציעות, מהגדול לקטן. ההצבעה תהיה שמית בשל ההגבלות האמורות.
- אם תהיה הצעה אחת, ההצבעה תהיה בעד או נגד, ואם יהיו כמה הצעות, כל חבר כנסת יאמר את ההצעה שבה הוא תומך, וההצבעה שתזכה לרוב הגדול ביותר היא שתתקבל. בכל מקרה, יושב ראש הוועדה המסדרת יהיה אחד מחברי הוועדה מסיעתו של חה"כ בני גנץ (כחול לבן), שעליו הטיל נשיא המדינה את התפקיד להרכיב ממשלה.
9. לבסוף אדגיש, כפי שגם אתה ציינת בישיבת נציגי הסיעות אתמול, כי אם בימים כתיקונם ישנה חובה חוקתית להקים את הוועדה המסדרת "מוקדם ככל האפשר" ולהתניע את עבודת הכנסת החדשה, הרי שבעת הזו הדברים נכונים שבעתיים, כאשר המדינה מתמודדת עם משבר בריאותי חמור וחסר תקדים בעל השלכות רחבות בתחומי חיים שונים, והכנסת אינה מקיימת את החובות המינימליות המוטלות על פרלמנט במשטר דמוקרטי לפקח על פעילות הממשלה ולאשר חקיקת חירום המתחייבת מכורח הנסיבות.

בברכה,

 איל ינון

העתק:
 חה"כ מיקי זוהר, יו"ר סיעת הליכוד
 חה"כ אבי ניסנקורן, יו"ר סיעת כחול לבן
 גבי ירדנה מלר הורוביץ, מזכירת הכנסת

מש/8

העתק סדר היום של מליאת
הכנסת מיום 23.3.2020

סדר היום
לישיבת הכנסת ביום שני,
כ"ז באדר התש"ף, 23 במרץ 2020
בשעה 16:00

1. נאומים בני דקה
2. הצעה להקמת הוועדה המסדרת